

JaSeSoy

JOURNAL

I-2/2023

Teemana hyvinvointi
- musiikki pulppuaa yhteisöissä

JaSeSoy

JOURNAL

Sisältö 1-2/2023

s.5

s.16

s.25

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Puheenjohtajan kynästä
- 5 Lähikuvassa Maria Kalaniemi
- 10 Musahöntsäilyä - iloa ja voimaa aikuisten harrastusryhmissä
- 13 JaSeSoy nuotintaa: Alkulaulu
- 14 Juornal, ajankohtaisia uutisia
- 16 Työn imu voimavarana
- 19 Musiikintutkimuksen kuulumisia Jyväskylästä
- 21 Kurssikuulumisia
- 25 Terveiset Iranista
- 27 Kaikkosen kolumni
- 28 Ristiriitojen Etelä-Afrikka ravisteli ajatuksia
- 30 Soilia ja musiikkiliikuntaa juhlistamassa
- 31 Hallitus esittäytyy
- 32 Orff-kurssit ja International Music Village
- 35 JaSeSoy-info
- 36 Tulevia kursseja

JULKAISIJA
JaSeSoy-musiikkikasvatusyhdistys ry
Orff-Schulwerk Association of Finland

PÄÄTOIMITTAJA
Susse Mattila

TOIMITUS
Ulla-Sisko Jauhiainen, Terhi Kuusisto,
Susse Mattila, Lauri Myllylä, Laura Vainio,
Matleena Parviainen

ULKOASU
Minna Silvennoinen

VALOKUVAT
JaSeSoy ry

ISSN
1238-9242

PAINO
Savion Kirjapaino Oy

Pääkirjoitus

SUSSE MATTILA

Laula, tanssi, soita - ja voi hyvin!

KÄSISSÄSI ON JaSeSoi-yhdistyksen Journal mallia 2023. Päätoimittajan kapula on vaihtanut omistajaa - lämpimät kiitokset **Elina Simekselle** hyvästä työstä Journalin parissa!

Olemme valinneet tämän vuoden lehden teemaksi hyvinvoinnin, jota tarkastellaan niin musiikin alan tutkimuksen kuin käytännön pedagogisen toiminnan kautta. **Markku Kaikkosen** kolumnikin siitä muistuttaa, että meissä ja meidän kauttamme soi musiikin ihana ihmevoima! Tämä ihmevoima todistetusti vie JaSeSoin väkeä kauas Afrikan mantereelle ja omiin suomalaisiin metsiin, kuten tästä lehdestä voit lukea. Kaikki tämä maadoittaa, rauhoittaa, innostaa, antaa meille lisää ystävyyttä ja yhteyttä - siis sanalla sanoen tukee kokonaisvaltaista hyvinvointiamme!

Viime vuodet pandemian kurittamassa Suomessa ovat haastaneet monien jaksamista, ja yksi jos toinen on pohtinut sitä, miten saada voimavarat riittämään, miten säilyttää positiivinen asenne aikamme monien haasteiden keskellä tai miten päästä jälleen työn imuun käsiksi. Musiikin alalla on se voima ja etu, kuten puheenjohtajamme **Elisa Seppänen** kauniisti kirjoituksessaan kuvaa, että voimme inspiroitua kohtaamisista, kokea musiikin ja liikkeen voiman työssämme.

Jotta jaksaisi antaa toisille, täytyy omasta henkilökohtaisesta nuottiviivastosta ja sen sykkeestä pitää huoli, sillä vain hyvinvoiva opettaja, ohjaaja, aikuinen voi levittää saamaansa hyvää ympärilleen! Tätä kaikkea JaSeSoi on mahdollistamassa eri kurssien ja tapahtumien kautta. Maailman avautuminen uudelleen pandemian jälkeen on taas mahdollistanut meille tutut tapahtumat, SyysSeSoin, Rytmiksen, International Music Villagen sekä tietenkin kesäiset Orff-kurssit, joista kaikista

olemme JaSeSoissa iloisia ja kiitollisia! Näistä maistiaisista lehden sivuilla.

Tässä numerossa ajankohtaisen tiedemaailman tuulahduksen meille jakaa muusikkotaustainen työnohjaaja **Pauliina Valtasaari**, joka valmistelee väitöskirjaa orkesterimuusikoiden työnohjauksesta. Saamme lukea näkökulmia muun muassa työn imun syntymiseen vaikuttavista tekijöistä. Kuulemme myös musiikin tutkimuksen kuuluisia Jyväskylän yliopistosta.

Lähikuvassa on tällä kertaa **Maria Kalaniemi**, musikko, säveltäjä ja terapeutti, joka kertoo turvan kokemuksen ja mentoroinnin merkityksestä musiikin opettamisessa. Läsnäolo vuorovaikutuksessa on kaiken ytimessä!

Pitkän, ansiokkaan uran musiikkikasvatuksen parissa tehnyt ihana **Soilimme** eläköityi helmikuussa Taideyliopiston Sibelius Akatemian musiikkikasvatuksen virastaan, ja JaSeSoista oli edustus paikalla juhlimassa Soilin upeaa, merkittävää elämäntyötä, jolla hän liittyy suurten musiikkikasvattajanimien jatkumoon! Soilin sanat Orff-kurssilta vuosien takaa ovat jääneet mieleeni: "Laulun voi ojentaa kuin kukan. Täytyy valita, antaako kukan kerrallaan vai koko kimpun." Musiikille ja sitä kautta hyvinvoinnille Soili itse on antanut kokonaisia puutarhoja - kiitos Soilille kaikista opeista ja ihania, ansaittua ja hyvinvoinnin päiviä, kun uusi vaihe koittaa rytmeineen ja lauluineen!

Hyvinvoivaa ja innostavaa kesää jokaiselle jäsenelle! Nähdään kursseilla!

Valoa kohti!

REITTINI KOTOA Myllypurosta Musiikkitalolle risteilee metsäpolkuja pitkin kävelytielle, sitten liikennevaloihin ja metrolle keskustaan. Työmatkani on noin 40 minuuttia, mutta se on osaltaan ratkaiseva hyvinvointini kannalta.

Alkumatkasta metsäpolulla otan usein aikaa pysähtyäkseni juuri tietyn puun juurelle. Kuvittelen tuon vankan koivun juurten ristelmiä, niissä elävää voimaa ja odotustakin. Latva ylettyy niin korkealle, että sieltä näkyy Herttoniemeen ja pidemmällekin. Oksat ovat elävä sävelviivasto uusille keväällä syntyville sävelille, ja niitä juoksevat kevättä kutsuvat oravat ja kohta jo koloistaan kaivautuvat hyönteiset. Kevät liikahtelee keinahdellen hiljaisuudessa ja odottaa, antaen lupauksen ja kantaen muutoksen voimaa. Jatkan matkaa kohti määränpäättäni lähettäen askel askeleelta voimaannuttavia ajatuksia opiskelijoilleni, jotka ovat myös matkalla Musatalon musiikkiuniin. Jokaisella meistä on omat polut kuljettavana. Kävely luonnossa antaa vauhtia ajatuksille ja mielikuville, synnyttää hyrinää rinnan alla. Kehoni läpi virtailee kevät.

Metrossa istuessani käyn läpi suunnitelmiani ja huomaan, että Musiikkitaloa kohti matkatessani pedagogiset ajatukseni useimmiten kirkastuvat. Näin ei ollut vuosi tai pari takaperin, sillä koin usein olevani sumussa, epävarma ja huolissani. Tuosta ajasta selvitäkseni olen kehittänyt strategioita, varmasti satoja erilaisia mielentilatehtäviä ja leikkejä. Kriisistä selviytyäni leikin yhä matkan aikana muutaman mielikuvaleikin esim. haastan itseni etsimään hymyjä. Voisitko olla vastaamatta hymyyn?

Kuluvaakin vuotta kuvaa varmaan osuvasti "pandemian jälkeinen aika", olemme kaikki selviytymässä meihin kohdistuneesta ahdistuksesta, mutta samalla tietoisuus maailman uusista kriiseistä ei voi olla vaikuttamatta meihin, kulttuurin työläisiin. Saamme jatkuvasti miettiä ja perustella musiikista ja erityisesti musisoinnista kumpuavaa hyvinvointia. Vaikka tuntuisi väärältä, jopa itsekkäältä, niin tärkeintä on laittaa happinaamari ensin itselle, sitten jakaa niitä muille. Me musiikin parissa toimivat - meillä on mistä jakaa. Jos tuntuu, että happivarastot uhkaavat loppua, niin suosittelen tietenkin JaSeSoin kursseja.

Yhdistyksemme on varustautunut uuteen aikaan mielestäni erinomaisesti. Olemme edelleen motivoituneita työskentelemään sen eteen, että musiikkikasvatuskentällä työskentelevät voisivat hyvin, inspiroituisivat kohtaamisista ja pääsisivät kokemaan musiikin ja liikkeen hyvinvointivaikutukset liveinä - yhteisenä kokemuksena. Supervoimana pitämäni yhdessä musisointi antaa happea ja tilaa hengittää ja elää kulttuurisia taidekokemuksia, joiden voimaannuttavina voimme kaikki jakaa hyvinvointia eteenpäin. **Carl Orffin** sanojen mukaan, musiikki alkaa hengityksestä ja läsnäolosta. Omassa mielessäni kuvittelen, että se ei ole yhtä kuin perinteisellä otteella todettava hiljaisuus, vaan jotain laajempaa - musiikki alkaa valmiudesta olla yhdessä, olla musiikissa. Se alkaa yhteisestä tahdosta sukeltaa eheyttäviin ja rakentaviin kokonaisvaltaisiin kokemuksiin, joiden myötä empatiankyky saa kasvattaa juuriin ja luova avarakatseinen musiikillinen identiteetti latvustaan laajalle ja korkealle.

Hyvä JaSeSoin jäsen, kiitos tuestasi ja läsnäolostasi. Kiitos kurssikohtaamisista ja siitä, että yhdistys saa kasvaa ja saa jälleen kevään korvalla avata sävelnuppujaan Rytmiksessä, viehkoa vihreyttään Orff-kursseilla, täyttä lehtivihreää Music Villagessa ja syysvärien loistetta SyysSeSoi-tapahtumassa. Yhdessä me mahdollistamme kurssien järjestämisen, ja sitä kautta myös tuhansien lasten ja nuorten inspiroitumisen ja hyvinvoinnin musiikin parissa.

Valitse ensin itsesi - oma hyvinvointisi, tule kursseilleemme voimaan hyvin! Samalla kun luet tätä lehteä, voit pohtia mielessäsi: Mistä oma musiikkisuhteesi saa ravintoa? Mistä inspiroidut? Miten on oman musiikkihyvinvointisi laita? Oletko viime aikoina musisoinut kollegoiden kanssa?

Jokaisen osallistuminen toimintaamme on yhteisöllemme merkityksellistä. Kursseilla nähdään!

Hyvinvoivin terveisin,

Elisa Seppänen

JaSeSoin ry:n puheenjohtaja

LÄHIKUVASSA

Maria Kalaniemi

LAURI MYLLYLÄ

KUVA Jimmy Träskelin.

Maria Kalaniemi tunnetaan kansainvälisen tason huippumuusikkona ja omaleimaisena säveltäjänä. Hänellä on takanaan opetuskokemusta Sibelius-Akatemiassa jo yli 36 vuoden ajalta. Opettamisen lisäksi hän mentoroi opiskelijoita. Maria on käynyt myös Tommy Hellsten -instituutin terapiakoulutuksen ja toimii Ihminen tavattavissa -terapeuttina. Syvällistä näkemystä musiikkiin, opettamiseen ja ihmisyyteen on kertynyt matkan varrella, ja siitä pääsemme nyt osallisiksi. Ota mukava asento ja uppoudu tapaamiseen Maria Kalaniemen kanssa.

Miten terapeuttina toimiminen on lähtenyt käyntiin?

Se on lähtenyt kivasti. Asiakkaita olisi enemmän, mitä pystyn ottamaan. Haluan säilyttää huokoisuuden, että en kasaa liikaa. Pidän todella paljon terapeutin työstä, se on sellaista kanssakulkijuutta. Tietysti terapeutin työ alkuun jänskätti, mutta hyvin luontevalta se on tuntunut. Olen kuitenkin opettanut Akatemiassa jo vuodesta 1986 ja toiminut hyvin erilaisten ihmisten kanssa. Rakastan opettamista ja opettamisessa nimenomaan kohtaamisia. Se ei ole vain

särvintä leivän päälle. Itsekin opin opiskelijoilta tosi paljon ja se on ollut aivan mahtavaa! Niinpä olen halunnut pitää opettajan työni kansanmusiikkiosastolla, vaikka taiteilijana onkin ollut paljon konsertteja ja kiertueita.

Turvallinen vierelläkulkija

Millainen on sinun opetusfilosofiasi?

Jos sen haluaa kiteyttää jotenkin, niin kyllä se on luoda turva. Sellainen tila ja atmosfääri, että siinä on hyvä olla ja opiskelija voi versota. Oli se sitten mu-

siikkia tai terapiaa, niin silloin kun on hyvä olla, niin silloin rupeaa syntymään asioita. Ja silloin jää tilaa kaikenlaisille asioille. Se on lähtökohta.

Kun katson taaksepäin opetustani, niin se alkoi harmonikanopetuksesta kansanmusiikkiosastolla ja myös muilta osastoilta oli harmonikanopiskelijoita. Sitten pikkuhiljaa alkoi tulla opiskelijoita muistakin soittimista, ja tänä päivänä minulla on kaikenlaisten pääinstrumenttien opiskelijoita. Opetuksestani on muodostunut enemmän mentorointia, oman tien löytämistä, oli se peli sitten

Kun tilanteessa sallitaan rauha ja levollisuus, alkaa tapahtumaan.
KUVA Elina Brotherus.

mikä tahansa. Se on tuntunut tosi ihanalta. Huomaa, että on tapahtunut sellainen versoaminen siinä opetusreissussa, jonka olen tehnyt. Enhän minä ole vaikkapa kitaristi, mutta kun puhutaan esimerkiksi opiskelijoista, jotka tekevät maisterikonsertteja, niin heillä on jo erikseen oman soittimen opettajat. Voin tarjota mentorointia, tukea ja turvaa, että opiskelija uskaltaisi lähteä omille siivilleen ja kulkea omaa polkuaan. Sellaisesta pidän tosi paljon ja se on tosi antoisaa työtä.

Miten turva sitten luodaan?

Ei minulla ole mitään kikkoja. Tärkeää on, että opiskelija saa sellaisen tunteen, että täällä saa olla oma itsensä, ja myös minä olen oma itseni enkä yritä olla enempää kuin olen. Tietysti jutellaan paljon. Ja tunnille mahtuu erilaisia asioita. Jos vaikkapa soittotunnilla huomaa, että oppilasta jokin painaa, ja on tullut luottamusta puolin ja toisin, niin on ihanaa, kun opiskelija saa sen painavan asian kerrottua. Sitten kun se on juteltu, ja opiskelija on saanut paineen pois, niin tilanne ja soittokin avautuvat. Senhän näkee kehosta ja koko habituksesta, että ehkä olisi parempi puhua siitä, että mitä opiskelijalle kuuluu.

Muistan myös omilta soittotunneiltani olleeni välillä jumissa, mihin varmaan myös vaikutti asetelma tunnilla: opettajana on suuri taitelija, ja minä koitan räpeltää jotain. Voi olla, että keskityin liikaa ilmaisemisen sijaan siihen, soitanko oikein.

Juuri niin. Tilanne siinä huoneessa saattaa vetää kipsiin niin, ettei saa ilmaistua sitä, minkä tietää itsessä ole-

van. Siitä olen onnellinen ja ylpeäkin, että minulle tuli mieleen Ihminen tavattavissa -koulutuksen terapeuttiharjoitteluvaiheessa, että voisin tehdä harjoittelun Sibelius-Akatemian opiskelijoiden parissa ja samalla koittaa valaa sinne mentorointia. Kansanmusiikkiosasto on avarakatseinen, siellä halutaan uudistaa opetussuunnitelmaa, ja niinpä siitä otettiin kiinni. Se oli kyllä aluksi jännittävää. Muistan, kun kävin **Tommy Hellstenin** kanssa keskustelua siitä, mitä siellä sitten tehdään. Koko ajatus lähti siitä, että vaikka oma opiskeluaikani Sibiksellä oli uskomattoman ihana, muistan toivoneeni, että joku olisi kiinnostunut suoritusten lisäksi siitä, mitä meille kuuluu noin niin kuin muuten. Tommy sanoi, että riittää, kun kysyt, miten menee ja mitä kuuluu, ja siitä sitten lähtee. Ja nimenomaan ilman soittimia.

Mentoroinnista on tullut aivan mahtavaa responssia. Siellä voi jutella niitä näitä, ei todellakaan tarvitse olla mitään draamaa. Tämä vapauttaa aikaa myös soittotunnista. Esiin nousee mitä nousee, jollakin se voi olla isokin asia. On voinut tulla esille, että opiskelija tarvitsee terapiaa, ja sitten olen voinut ohjata eteenpäin. Se vapauttaa opiskelijaa monenlaisista paineista, kun tulee kuulluksi ihan erikseen. Mentoritapaamisia ei ole paljon, mutta on kuitenkin jonkin verran, ja ne ovat tosi tärkeitä hetkiä. Tällä hetkellä tilanne on se, että koko Sibelius-Akatemiaan ollaan valamassa mentorointisysteemiä laajemmin niin, että kaikilla opiskelijoilla olisi siihen mahdollisuus.

Sinulla ei varmaan voi olla koko Sibelius-Akatemia mentoroitavana. Mistä

saadaan mentorit muulle Akatemialle?

Uusi opintosuunnitelma on työn alla, en tiedä, miten se tulee menemään. Minulla on ollut kansanmusiikkiosaston opiskelijat. Kun puhutaan hyvinvoinnista, niin on tärkeää, että on hetkiä, joissa saa tulla kuulluksi ja nähdyksi ilman suorituspaineita. Tiedämme, että tällä hetkellä moni on tosi uupunut. Eikä pelkästään opiskelijat, vaan kyllä me opettajat myös tarvitsisimme tällaista. Opettajat tekevät tosi monimuotoista työtä, jossa on paljon kohtaamisia. Heikin tarvitsevat kannatelluksi tuleamista. Toivoisin, että työympäristöissä, kuten musiikkioppilaitoksissa, otettaisiin paljon enemmän henkilökunnan hyvinvointi huomioon. Jos henkilökunta on uupunutta, niin kyllä se ilman muuta vaikuttaa opiskelijoihin.

Huipulla hoivakodissa

Ovatko omat terapia-asiakkaasi tulleet Sibelius-Akatemian kautta, vai onko joukossa muitakin kuin musiikkialan ihmisiä?

Se tässä onkin aivan mahtavaa, että osa on tullut sitä kautta. Ja on tullut muusikkoja muualtakin. Sen lisäksi on monimuotoista asiakaskuntaa, esimerkiksi eläkkeellä olevia, jotka myös tarvitsevat kuulluksi ja nähdyksi tuleamista. Käyn soittamassa kollegani **Elina Leskelän** kanssa hoivalaitoksissa, ja sitä kautta on tullut muistisairaiden läheisiä ja omaisia, jotka ovat todella yksinäisiä tässä nyky-yhteiskunnassamme. Että todella laaja skaala.

Kerrotkin Ihminen tavattavissa -podcastissa Soiva Hoiva -konseptistasi.

Pyörität siis myös sitä muun ohella?

Kyllä, se on sydämen asia. Elinan kanssa olemme puhuneet, että meidän muusikkouran huipentuma on olla hoivakodissa soittamassa. Minulle vuorovaikuttaminen ja hetkessä oleminen muistisairaana kanssa on yhtä merkityksellistä ja jopa merkityksellisempää kuin se, että olen esiintymässä isoilla lavoilla. Meidän kärki on se, että me teemme jatkuvaluonteista ja pitkäjänteistä työtä muistisairaiden kanssa. Siinähan meistä tulee ystäviä heidän kanssaan. Jälleen kerran syntyy turva. Jos käydään vain juhannuksena ja jouluna, samanlaista turvaa ei pääse syntymään. Ja turvan myötä rupeaa tapahtumaan ns. ihmeitä, kun sieltä yhtäkkiä alkaa tulla laulun sanoja ja tarinoita. Ne eivät ole konsertteja, vaan musiikki toimii väylänä ja siltana muistoihin ja kaikenlaisiin tunteisiin. Mutta senhän se vaatii, että toiminta on pitkäjänteistä ja säännöllistä.

Mistä toimintaanne tulee rahoitus? Vaitteettekö sitä vapaaehtoispuhjalta? Voisi kuvitella, että myös omaiset olisivat valmiita maksamaan tuollaisesta palvelusta.

Yksi kärki on, että teemme tätä ammattilaisina. Olemme saaneet apurahan Espoon kaupungilta, mutta nyt se alkaa olla loppu ja jatkorahoitusta ei ole. Näissä taloissa ei oikein ole rahoitusta. Se on hyvin mystistä, mutta se kertoo myöskin siitä, miten arvotetaan viriketoimintaa. Oma äitini oli kymmenen vuotta laitoshoidossa Alzheimerin takia. Ilman muu-

ta omaisena maksaisi siitä, että rakkaalla on hyvät oltavat ja siellä tapahtuu jotain. Monessa paikassa viriketoiminta on minimissään. Minusta sen pitäisi olla päinvastoin, pitäisi tarjota kaikenlaista. Tästä voitaisiin puhua viikko! Laitostuminen tapahtuu tosi nopeasti. Tämä on kyllä hyvinvointiyhteiskuntamme kipupiste, jossa on todella paljon pielessä.

Mutta jos palataan vielä meidän työhön, niin saamme usein kuulla, kun perjantaisin käymme hoivakodeissa: ”Milloin te, tytöt, tullette seuraavan kerran?” ”Jo ensi perjantaina.” ”Vasta!” Se on niin ihanaa! Meillä on haaveena, että toimintaa voisi laajentaa, niin että voisimme käydä ikäihmisten ja tarvitsevien kotona. Samalla lailla kuin on kotihoito, niin olisi tällainen viriketoiminta yksinäisille.

Fundeeraamista ja pulppuamista

Olet muusikkona, opettajana, mentorina ja terapeuttina risteyskohdassa muusiikinopiskelijoiden elämässä. Millainen näkymä sinulle avautuu? Näkykö ehkä vertailua? Mainitsitkin jo uupumisen.

Mielestäni ei tarvitse mitenkään dramatisoida sitä uupumista. Sitähän on itse

“Vedetään ne ilmapallot alas,

otetaan ihan iisisti ja tutkitaan.”

kullakin koronan jälkeen, niin opettajilla kuin opiskelijoilla. Sehän on ollut tosi iso asia, ja eikä mikään ihme, jos on uuvautunut. Monet opiskelijat aloittivat opintonsa sinä aikana, kun kaikki olivat omissa möksissään. Heistä moni koki yksinäisyyttä ja eristäytyi kontakteista. Ja sitten, kun korona on selätetty, pitäisi olla ”fit for fight”. Huomaan ainakin itsestäni, että on ollut rankkaa aikaa.

Toki on suorittamista ja vertailua. On kaikki laitteet ja some, mistä saa käsityksen, että kaikki opiskelijat ovat jo löytäneet oman tyykinsä ja ovat keikoilla ja ”jee jee”. Eihän sellaista ollut ennen. Oli armollisempaa, kun ei ollut tällaista informaatiotulvaa. Se voi olla tosi uuvuttavaa ja luo vertailua. Mutta tietysti, kun näistäkin puhuu tunteilla ja mento-roinnissa, niin se jo laukaisee näitä asioita, kun sisäistää sen, että riittää ja on ok olla tässä vaiheessa. Levollisuutta siihen opiskeluun! Ei tähdätä ainoastaan siihen, että suoritetaan ja tehdään, vaan opiskelu saa olla hauskaa. Siinä saa löytää itseään ja itsestään muusikkona uusia ihania asioita, joita ei tiennyt itsessään olevankaan. Leikkimielisyys ja pilke mahtuvat tähän suorituskeskeiseen yhteiskuntaan, jossa elämme ja jossa pyritään saavutta-

Mitä kaikkea haluaa tulla soitetuksi, kun on turva ja rohkeus?
KUVA Pentti Hokkanen.

“Näkyväksi tuleminen on rohkeutta tulla esille, olla se mikä on, kertakaikkiaan!”

maan kaikenlaista. Tarvitaan ylipäättään sellaista laskeutumista, että vedetään ne ilmapallot alas, otetaan ihan iisisti ja tutkitaan.

Toivon, että tunneillani jatkossakin olisi se meininki, että fundeerataan ja ihmetellään ja pistetään telefonit kiinni. Toivon, että opiskelijat saisivat tunteiltani inspiraatiota olla omia uniikkeja persoonia ja muusikoita. Ja muusikkona olemisessa on monia mahdollisuuksia. Ei kaikista tarvitse tulla suuria estradi-taiteilijoita. Mitä sinä haluaisit tehdä musiikillasi? Onko se vaikka hoivapeli-mannius? On tärkeää laajentaa sitä, mitä kaikkea me saamme ja voimme olla muusikkoina ja taiteilijoina.

Mistä se levollisuus haetaan? Onko se juuri sitä, että ”Miten sulla menee?”

On se. Ja sitä, että rauhoittaa ja maa-doittaa tilanteen ja itsensä. Tulee mieleen **Soili Perkiöstä**, vaikka en häntä juuri tunnekaan, että ”Kaikki on ihan ok, ei hätä ole tämän näköinen.” Ruve-taan fundeeraaman, ja se ei tarkoita sitä, etteikö siinä tapahtuisi mitään. Silloin juuri rupeaa tapahtumaan, kun tilan-teessa sallitaan rauha ja levollisuus. Ja siinä jää aikaa pulppuavaisuudelle, sen sijaan, että aletaan heti tivata: ”No ni, ooksä treenannut? Ai sä et oo? Okei, toi ei mennytkään toi kohta. Yritä nyt!” Mennään vähän eri kautta. Kyllä meidän tunteilla myös soitetaan paljon. Ja kun mentorointi on tullut mukaan, se on iha-na kombinaatio. Mutta tilanteen mukaan mennään. Olen saanut tosi paljon kom-menttia opetuksesta. Esimerkiksi vanha opiskelija sanoi, että ne hetket, kun men-tiin naapuriin Fazerin kahvilaan ja jutel-tiin, ovat olleet kaikkein olennaisimpia. Siinä tapahtui jotain tärkeää, kun oli tilaa ihan vain kohtaamiselle. Intensiivinen työnteko ja opiskelijan kohtaaminen ei-vät sulje pois toisiaan.

Silloin sinulla pitää olla valmius joko tehdä kädet savessa musiikkia tai hei-vata oma suunnitelma sivuun ja vain täysillä kohdata ihmistä.

Kyllä. Ja luotto siihen, että tämä on sitä, mitä juuri nyt tarvitaan. Mutta mi-

nullakin on ollut siinä tosi pitkä matka. Olen sitä mieltä, että opettamista ei opi kuin opettamalla. Ei kukaan ole saman tien ”big master”, vaan sitäkin täytyy saada tehdä. Koen, että on tärkeää kohdata asioita, joissa huomaa tarvitsevasa apua opettajana ja pedagogina. Omalla kohdallani on auttanut tosi paljon se, kun kävin Ihminen tavattavissa -terapiakou-lutuksen. Se on antanut ennen kaikkea uskoa siihen, että tämä filosofiani, että tarvitaan muutakin kuin suoritusta, on oikea.

Miten saat itsesi pysymään läsnä, jos on vaikka useampi oppilas päivässä?

Kun menen luokkaan, niin lähtökohta on se, että tykkään olla siinä huonees-sa. Se, kun on oma itsensä ja tietää, että opiskelijat ovat niin mahtavia. He osaa-vat tosi hienosti monenlaisia asioita. Sitä heittäytyy siihen tilanteeseen. En ikinä ajattele, että minun pitää näin ja noin. Aika menee tosi nopeasti. Sehän kertoo siitä, että innostun. Rakastan työtäni, kai se sitä sitten on. Minä siis aivan pulp-puan. Lapsenomainen into ja ilo tulevat usein. Tykkään opettamisesta tosi pal-jon ja siitä, että olen opiskelijan kanssa kahden. En ole niinkään ryhmäopetta-ja. Olen ollut joskus uupunut ja väsynyt opettamaan mennessä, ja sitten ihan uu-destisyntynyt, kun tulee sieltä pois. Eikö se ole sen merkki, että pitää työstään? Mikä on aivan mahtavaa! En osaa tätä muulla lailla selittää.

Millaisessa kokonaisuudessa voin hyvin?

Terapeutti-sivustosi otsikko on Polullani näkyväksi. Mistä tuo otsikko kumpuaa?

Kai se kumpuaa vähän itsestäkin. Ajattelen, että jokainen on uniikki per-soona, oli sitten muusikko tai seka-työmies tai mikä vaan. On oikeus olla olemassa sellaisena kuin on. En tarkoita sitä, että pyritään joksikin, saavutetaan titteleitä tai sellaisia. Näkyväksi tuleminen on sitä, että uskaltaa tuoda esille omia mielipiteitään ja olla olemassa yli-päättään. Tulla sillä tavalla näkyväksi, mikä tuntuu itsestä hyvältä. Mentoroin-

nissa saattaa tulla sekin esille, että on paljon kapasiteettia, jota ihminen häivyttää ja siten pienentää itseään. Se on mi-nulle tuttua. On hyvin tärkeää, että sen kapasiteetin mikä on, saa toteuttaa. Ja itseohjautuvuus! Tulee raskas elämän-taival, jos on aina antennit pystyssä sille, mitä muut odottavat, ja häivyttää omat toiveet. Se on rohkeutta tulla esille, olla se mikä on, kertakaikkiaan! Tulla näky-väksi ei tarkoita sitä, että on arrogantti, vaan että on totuudellinen itselleen ja löytää identiteettinsä ihmisenä ja muu-sikkona.

Miten tämä on sinulle tuttua?

Jos ajatellaan ammatillisesti, niin nyt-hän on tilanne hyvä, kun toimin opetta-jana, terapeutina, hoivapelimannina ja kiertävänä muusikkona. Minun ei tar-vitse mitään näistä pienentää. Tämä on se kokonaisuus, mitä minä olen ja missä voin hyvin. Minkälaisia paletteja meissä on? Meillä on lupa niitä tuoda esille ja olla sitä kaikkea, kun täällä kerran ollaan ja eletään.

Muusikkona varmaan helposti käy niin, että identiteetti pienentyy muusikon roo-lin taakse. Tai opettajana käy niin, että ei jää energiaa mihinkään muuhun, kuin opettamiseen.

Kun huomaa, ettei jää energiaa muu-hun, niin mitä on se, mitä ehkä haluaisi tehdä? Tarvitsen sen muun, josta minä saan voimaa. Jos antaa tosi paljon joka paikkaan, ja vaikka se olisikin ihanaa, niin sitä voi olla niin paljon, että sitten on laarit tyhjät. On se muu sitten luonnossa kävelemistä, sitä että käy kursseilla itse inspiroitumassa tai tekee hengitysharjoituksia. Kaiken tekemisen ei tarvitse olla sellaista, että siitä tulee jotain tulosta, vaan voi näprätä omaksi ilokseen vaika-puuhevosia. Eikä niitä tarvitse laittaa someen.

Ja jos mennään takaisin musiikin te-koon, niin tämä on myös viesti opiskeli-joille: jokaisen tekemisen ei tarvitse joh-taa mihinkään heti. Se on omaksi iloksi, soundien löytämistä. Kun tekee rauhassa ja levollisesti, niin siitä syntyy laajoja kaaria. Se on sen hyväksymistä, että istuu vain, fundeeraa, soittaa ja hakee. Ei aina tarvitse heti synnyttää uutta biisiä. Kyllä levollisuus mahtuu siihen, vaikka opiskeleekin - tässä tapauksessa musiik-kia. Elämään saisi mahtua jamittelu ja se, että käy soittelemassa toisten kans-sa. Se voi olla hyvinkin korkeatasoista, mutta että siinä olisi ilo ja riemu ja pulp-puaminen. Että saa vain olla levollisesti.

*Marianne Maans
ja Maria Kalaniemi
musiikin mysteerin
äärellä.*

KUVA

Pentti Hokkanen.

Mitä musiikkia minussa jo on?

Soitteletko usein itse vain omaksi iloksesi?

Olen saanut sitä opetella viime vuosina. Viime aikoina olen herännyt aika aikaisin, käynyt koiran kanssa ulkona ja sitten ottanut haitarin syliin ja ruvennut soittamaan niitä näitä. Se on tosi meditatiivista. Ei ole tullut mitään valmista, mutta on tullut ihana, vapautunut olo. Yhteys soittimen kanssa, se oma hetki siinä - improvisointi ja melodianpätkät. Se on maadoittavaa ja ravitsevaa. Eikä se johda mihinkään.

Siinä on vahva läsnäolo ja intuitio.

Ja merkityksellistä on se, mitä kaikkea musiikkia meissä on jo sisällä. Opiskelijoillekin sanon, että mitä kaikkea sinussa jo on, katsotaan ja kuunnellaan. Opiskelija sanoo, ettei ole saanut aikaiseksi mitään biisejä. Minä siihen: "Ei se mitään. Ruvetaan vaan soittamaan. Lähde vaan, tulen mukaan hetken kulu-
tua ja koitan seurata kuin hai laivaa." Ja sitten me olemme molemmat ihan "Oho! Vau!". Mitä kaikkea meissä jo on? Ja mitä kaikkea haluaa tulla soitetuksi, kun on turva ja rohkeus? Rohkeus kokeilla sellaista, mistä ei ole tiennytkään, että meissä on sellaisiakin soundeja. Leikkimistä ja tutkimista.

Tarina, yhden äänen magia ja mysteeri

Sinusta on sanottu, että pyrit herättämään soitossasi tunteita. Mitä se tarkoittaa sinulle?

Kun otan tuon soittimen syliin, niin minulla siinä on tarina, joka haluaa tulla soitetuksi. Kyllä minä tarinankertoja olen. Harmonikka on niin upea soitin. Se on toiset keuhkot. Palkeen kautta saan ilmaista tarinaa. Yhdessä ainoassa äänessä on mikro- ja makrokosmos, kun siihen vielä lisää palkeen kaikki sävyt. Kyllä se on tarinan kerronta ja sitä, että se lähtee yhden äänen magiasta.

Mitä tarkoitat sillä, että yhdessä äänessä on mikro- ja makrokosmos?

Sitä, mitä kaikkea saadaan aikaiseksi yhdellä äänellä. Yhden äänen sävyt ovat loputtomat. Esimerkiksi palkeen avulla ääntä voi bendata eli taivuttaa kuten huuliharpuunakin. Kun yhden ainoan äänen tasot, sävyt ja ylä-äännet oivaltaa, siitä tulee lähtökohta koko tarinalle. Kun siihen tulee lisää ääniä, siitä tulee sävyjen sinfonia. Ja kyllä siihen lataa tunteita, oman sen hetkisen tunteen. Se on hetkessä olemista, ei sitä voi oikein analysoida. Sitten kun pääsee vauhtiin, niin ties mitä sieltä tulee. Onhan tämä muusikkous aivan mahtava tunteiden väylä! Loputon.

Ollaanko musiikin kanssa lopulta mysteerin äärellä?

Ennen kuin aloitin Ihminen tavatavissa -koulutuksen, tein tohtorityön aiheenani runosoitto ja paljelaulu. Yhdistin siinä omaa ääntäni ja harmonikansoittoa. Tein viisi konserttia, ja siitä syntyi levy Bellow Poetry (Paljerunous), se on yksi niistä konserteista. Alkupuheessa puhuin siitä, että yksi ydin työssäni on, että musiikkia ei oikein voi selittää. Sen täytyy saada tulla soitetuksi ulos. Siinä on se magia. Se oli mielenkiintoinen työ tehdä. Sain tutkia, millaisia uusia atmosfäärejä ja klangeja saan aikaiseksi omien keuhkojen ja harmonikan palkeiden keuhkojen kautta. Silloin minulla oli ollut tosi paljon keikkoja ja huomasi alkaneeni väsyä. Silloin tuli tuo mahdollisuus, että sain keskittyä tuohon tohtorityöhön ja sain soittaa sitä, mitä sisällä jo on. Se kertoo paljon siitä matkasta.

Albumi Bellow Poetry (2006) löytyy Spotifystä.

Maria Kalaniemen nettisivut
<https://www.mariakalaniemi.fi/>

Maria Kalaniemen terapeuttisivut
<https://www.polullani.com/>

Musahöntsäilyä

Iloa ja voimaa aikuisten harrastusryhmissä

MATLEENA PARVIAINEN

KUVAT RIIKKA SAVIJÄRVI, MATLEENA PARVIAINEN

Aikuisten muskaria, musiikillista tyky-toimintaa sekä rytmikkatuntia yhdistää vapautunut ilmapiiri, stressikäyrien laskeminen sekä ilo ryhmässä musisoimisesta. Musiikin opettajat ja varhaisiän musiikkikasvattajat Ulla-Sisko Jauhiainen ja Terhi Kolehmainen sekä musiikkia harrastava Riikka Savijärvi kertoivat kokemuksistaan musiikin parissa työskentelystä ja rentoilusta.

Hyvinvointia tukeva höntsäporukka

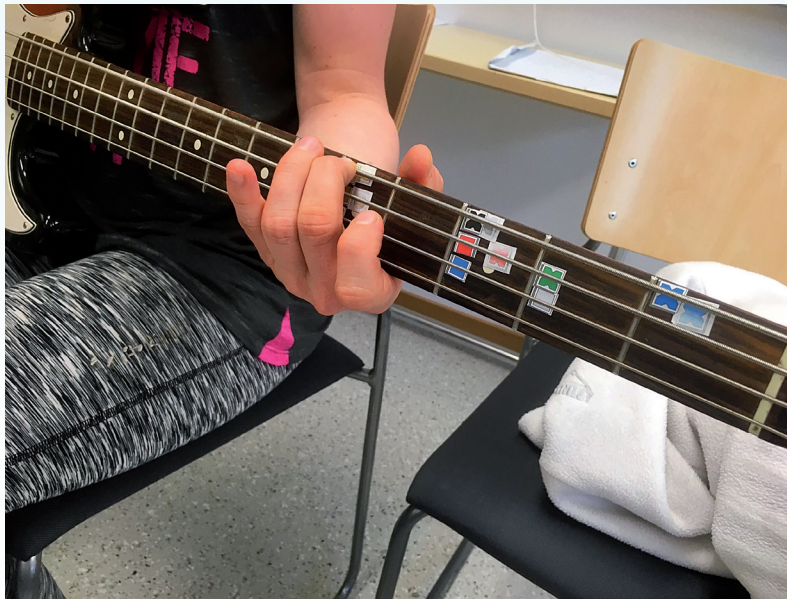
Ulla-Sisko Jauhiainen asuu Kuhmossa ja työskentelee Kuhmon musiikkiopistossa musiikkileikkikoulun ja kanteleensoiton opettajana. Lisäksi hän pitää musapajoja kouluikäisille. Muutamia vuosia sitten Ulla-Sisko veti myös aikuisten musapajaa, jonka nimi tosin muovautui kävijöiden suussa aikuis-muskariksi.

Aikuismuskarin sai alkunsa Ulla-Siskon, eli tuttavallisemmin

Ulliksen muutettua takaisin kotiseudulleen Kiuruvedelle. Häntä pyydettiin töihin kansalaisopistoon ja annettiin vapaat kädet suunnitella musiikin opetusta.

- Sehän oli musaopen ihannetilanne; sai itse suunnitella lukkaria, että mitä haluaisi tehdä, Ullis kertoo.

- Mietin, että mitä meiltä puuttuu, millaista musiikkiharrastusta ihmiset kaipaavat. Aikuisten muskari oli sellaista mitä hain. Mulla oli mielessä hyvinvointia tukeva höntsäporukka. Eli tule sellaisena kuin olet ja ole juuri sellainen kuin olet. Saa osata, mutta ei tarvitse osata. Jokainen kehittyi omista lähtökohdistaan ja omana itsenään. Ei tähdätä

Kuvionuottien avulla
basson soitto luonnistuu
myös ensikertalaiselta.

Viikon kohokohta

Ullis kertoo aikuis-muskarin olleen hänelle itselleen viikon kohokohta ja tärkeä juttu:

- Sitä oikein odotti! Siellä sai toteuttaa tosi Orff -henkistä sisältöä ja se oli ihanaa.

Ulliksen oma Orff-polku näkyi opetuksessa koko homman

välttämättä keikkaan, vaan tärkeintä on, että lähdetään hyvällä mielellä harrastamaan, toteaa Ullis.

Aikuismuskarissa kävi Ulliksen mukaan kahdenlaista porukkaa.

- Oli muun muassa luokanopettaja, jolla oli vahva musatausta. Hän haki tunneilta ideoita omaan työhönsä. Osa porukasta taas oli nuorehkoja eläkeikäisiä joilla ei ollut kokemusta musiikin harrastamisesta. Mun oma äitikin tuli mukaan koska hän halusi, että se porukka toteutuu. Ja hän kyllä onneksi tykkäsi olla siellä, Ullis nauraa.

ideologiana ja lisäksi pedagogisen materiaalin valinnassa.

- Mulla oli siellä käytössä muun muassa Soilin aivojumbajuttuja, Terhin alkulaulu ja tanssi, sekä Markun kuvionuotit, Ulla-Sisko kertoo viitaten **Soili Perkiön, Terhi Rauhalan** ja **Markku Kaikkosen** Orff-kursseilla opettamiin juttuihin.

- Meillä oli joka kerta sama alkulaulu, jossa oli mukana kehorytmikkaa. Jokaisella tunnilla oli mukana liikettä, soittoa ja laulua. Oppilaat kehittyivät aivan hurjasti. Vaikka en halunnutkaan sitä missään vaiheessa mitata, niin kirjoittaessani muun muassa kuppipyntin taululle,

he olivat tosi kiinnostuneita auki kirjoitetusta rytmistä. Heissä heräsi suunnaton oppimisen halu, koska kupeilla rytmittely oli ollut mukavaa ja siinä sai kehittyä itseään varten. Se oli valtava motivaattori. Soitimme monenlaisia soittimia perkussioista ksylareihin. Bändisoittimia soitimme kuvionuottien avulla. Rumpujen soittoaikin saatiin helpotettua kahden soittajan avulla, Ullis muistelee.

Hänen mukaansa lähtötason laajuus oli haaste. Kuinka mukauttaa toimintaa niin, ettei syntyisi asetelmaa, jossa yksi on parempi kuin muut, koska kaikki ovat tärkeitä ja osa yhteistä musiikin tekemistä. Tunteilla oli käytössä näppärideologia, eli jokaiselle jotakin. Usein biisissä oli kolme erilaista tapaa opetella ja toteuttaa sitä.

Musiikkiparantola

Aikuisten ja lasten opettaminen on Ulla-Siskon kokemuksen mukaan melko eri-

tyyppistä.

- Aikuisilla on elämäkokemusta ja he osaavat jo paljon monenlaista, mutta siinä missä oppiminen on lapselle automaattinen asia, niin aikuinen joutuu käyttämään oppimiseen eri tavalla energiaa. Lisäksi lasten kanssa työskennellessä tempo on nopeampi. 45 minuutissa saattaa lasten kanssa tulla enemmän asiaa kuin aikuisten 90 minuutin ryhmässä, jossa aikuiset haluavat juttuihin toistoa ja rauhaa. Silti aikuisten kanssa tuntui, että tunti loppui usein kesken. Heidän kanssaan piti myös miettiä liikkumista, että pääsevätkö kaikki vaikkapa lattialle ja sieltä ylös. Joskus jotkut tanssijutut saattoivat olla liian räväköitä, mutta kyllä he silti läksivät kaikkeen mukaan, Ulla-Sisko kertoo ja hehkuttaa:

- Tosi hyviä tyypejä! Kirjoitin kai sellaisen kurssikuvauksen, että sopivasti hulluteltaitoiset ihmiset löysivät tiensä sinne. Vaatii uskallusta ilmoittautua tällaiseen juttuun, joka ei ole niin tuttua.

Ulla-Sisko kertoo saaneensa aikuis-muskarista hyvää palautetta:

- Kuulemma aina tunnin jälkeen tuntui, että murheet unohtuivat. Ja kun tehdään musaa yhdessä kivasti ja monipuolisesti, niin sinne jaksaa tulla pimeällä ja pakkasellakin. Kannustan Orff-pedagogeja miettimään, olisiko omassa työssä mahdollisuutta johonkin tällaiseen. Mun mielestä JaSeSoilla ja Orff-pedagogiikalla on mahtava asema tarjota matalan kynnyksen musahöntsätoimintaa.

JaSeSoin kurssit ovat auttaneet Ullista ymmärtämään entistä paremmin, että yhdessä musiikin tekeminen iloisessa ilmapiirissä on parantava ja voimauttava juttu. Oppiminen on terapeuttista ja luo hyvinvointia, koska ihminen haluaa oppia ja kehittyä.

- Kunpa tulevaisuudessa yhä useammat pääsisivät tällaiseen musiikkiparantolaan, Ullis toivoo.

Lapsuuden haaveet harrastamalla todeksi

RIIKKA SAVIJÄRVI harrastaa rytmiikkaa Espoon musiikkiopistossa **Tiisa Ruusniemen** aikuisten rytmiikkaryhmässä, joka kokoontuu kerran viikossa. Kysyin Riikalta mikä sai hänet hakeutumaan rytmiikkaharrastuksen pariin.

- Rytmiikka on kiinnostanut mua lapsesta asti. Rakentelin lapsena kattilaurpusetteja joita soittelin esimerkiksi sellerikapuloilla. Opettajani harrasti silloin rytmiteatteria, ja se oli tosi kiehtovaa. Ajattelin, että haluaisin tehdä isona

jotain samanlaista. Lapsena soitin vähän aikaa pianoa ja kitaraa. Nyt aikuisena mietin, että voisiko niitä aloittaa uudestaan, mutta sitten tuo lapsuuden rytmiikkahaave nousi pintaan, Riikka kertoo.

Viime syksyn ajan hän osallistui **Pekka Saarikorven** rytmiikkakuoroon (body music choir) jonottaessaan Tiisan ryhmästä vapautuvaa paikkaa.

- Rytmiikkakuorossa pääpaino oli laulussa ja stemmoissa, ja rytmit tuli siihen mukaan. Tiisan ryhmässä saattaa

olla aluksi laulua, joka auttaa rytmien muistamisessa, mutta rytmiikka on siinä etusijalla, Riikka selventää.

Kaikki muu unohtuu

Riikalla on takanaan tiukka rutistus ympäristöpolitiikan maisteriopintojen ja gradun valmistumisen kanssa. Rytmiikkatuntien lisäksi hän aloitti tänä vuonna rumpujen soiton.

- Mun opinnot ovat edenneet nope-

Riikka Savijärven (kolmas oik.) keskiviikko-illat kuluvat rytmiikan parissa.

ammin, kun aloitin nämä harrastukset. Ennen joulua tuntui paljon vaikeamalta saada asioita aikaan. Kuvittelisin, että tässä on oikeasti asiayhteys, koska tuo musisointi on niin palauttavaa tekemistä. Helposti musiikin parissa vietetty aika menisi sen sijaan vaikka ruudun tuijotteluun, Riikka miettii.

Joulun jälkeen Riikalle vapautui paikka rytmiiikkaryhmästä. Hän pohtii rytmiiikkakuorotaustan helpottaneen uuden harrastuksen aloittamista:

- Vaikka menin mukaan toimintaan kesken kauden, niin tuntui, että pääsin silti hyvin mukaan siihen tyyliin ja tapaan tehdä rytmiiikkaa.

Riikan mukaan rytmiiikkatunneilla on sopivasti haastetta. Hän kertoo Tiisan rakentavan rytmejä pala palalta isommaksi kokonaisuudeksi.

- Tiisa on tosi hyvä ja innostava opettaja! Yleensä tunneilla yhdistellään vanhaa ja uutta asiaa. Tiisa kysyy myös meiltä, että miltä tämä ja tämä kuulostaa ja joko edetään tai halutaanko yhdistellä stemmoja. Toisaalta ryhmässä on niin avoin ja hyvä henki, että Tiisa ei aina ehdi kysellä. Kerromme kyllä, jos haluamme jotain vetää uudestaan, Riikka kertoo.

Riikka korostaa useaan otteeseen ryhmän avointa, turvallista ja inspiroivaa ilmapiiriä. Porukkaa hän kehuu supermahtavaksi.

- Aikaa ei mene turhaan jännittämiseen. Turha jännitys syö kykyä oppia, mutta tässä ryhmässä pystyy keskittymään pelkästään rytmiikkatuntiin ja tekemiseen. Sillä on tosi iso merkitys, että ryhmä on niin ihana. Unohdan tunnin ai-

kana kaikki muut asiat, Riikka kuvailee.

Riikka kertoo useimpien aiempien harrastusten menneen helposti ylisuoritamiseksi. Hän toivoo rytmiiikan säilyvän hyvinvointia tuovana ja stressiä vähentävänä harrastuksena, mutta haluaa silti oppia lisää ja kehittyä.

- Tuntuu, että mitä enemmän musisoi ja tekee rytmiiikkaa, niin sitä helpompi on soveltaa ja keksiä omia rytmiiikkajuttuja. Rytmejä putkahtaa usein arjen keskellä mieleen, Riikka kertoo.

Kysyin vielä Riikalta, mikä saa hänet jatkamaan harrastusta.

- Tää harrastus vie mennessään! Tää on terapeutista ja parantaa elämänlaatua. Toivon, että tulisi vastaan jotain luovia musaprojekteja joihin voisi osallistua. Sellainen teatterin ja rytmiiikan yhdistäminen ois supermakeeta!

Työhyvinvointia rakentamassa

TERHI KOLEHMAINEN työskentelee Lappeenrannan musiikkiopistolla. Työnkuvaan kuuluu muskareita ja kanteleensoiton opetusta. Hän on opettanut myös aikuisten musahöntsäryhmissä ja aloittanut työhyvinvointia ja työkykyä edistävän toiminnan tarjoamisen musiikkiopistolla. Kyselin Terhiltä, mistä hän alunperin keksi idean musiikillisen tyky-toiminnan kehittelyyn.

- Olin miettinyt siihen aikaan aikuisten musahöntsäryhmien perustamista. Se musahöntsäajatus lähti siitä, kun olen pitänyt neljä kertaa vuodessa jamimus-kareita, jolloin muskarilaisten huoltajat saavat tulla tunnille mukaan jammailemaan yhdessä lasten kanssa. Niillä tunneilla nousi jo silloin vanhemmilta toiveita, että voisiko aikuisille olla tarjolla samantyyppistä toimintaa. Mietin sitten, että voisiko tätä musahöntsäajuttua viedä eteenpäin myös tyky-toimintana, Terhi kertoo.

Terhi suunnitteli parituntisen kokonaisuuden erilaisia työyhteisöjä ajatellen. Toimintaa mainostettiin saatesanoilla: ”Iloista hulluttelua, musiikillista leikkiä sekä oman itsensä löytämistä. Rytmistä keksintää, musiikin tekemistä eri tavoin sekä rentoa yhdessäoloa musiikin keinoin.”

Mainostaminen tuotti tulosta ja tyköpäivän koittaessa musiikkiopistolle saapui kymmenen hengen työporukka, jota oli ohjeistettu tulemaan paikalle avoimin mielin. Terhi muistelee muun muassa

alkulämmittelyn herättäneen myöhemmin keskustelua:

- Päivän jälkeen tuli palautetta, että se puhumattomuus tuntui uudelta ja he olivat olleet aistit avoinna, että mitä ihmettä nyt tapahtuu.

Terhi oli ru-noillut paikalla olevaa työporukkaa varten hauskat sanoitukset lastenlauluun, joka taipui lopulta sambaksi. Samban rytmit muotoutuivat aluksi kehorytmeistä, joita soitettiin myöhemmin surdoilla ja perkusioilla. Jokaisella oli mahdollisuus valita soitettavakseen joko helpompi tai vaativampi rytmi. Terhin mukaan tyköläiset antautuivat jammailemaan hymyssä suin. Tunnelma oli vapautunut ja porukka naureskeli hyvänhänlaisesti itselleen.

- He selvästi huomasivat, että heillä on siinä lupa epäonnistua ja onnistua yhdessä työporukkana, Terhi pohtii.

Samban lisäksi tanssittiin vauhdikkaasta ”Älä ystävä armas luule”-piirileikkiä. Terhi kertoo, että laulun sanat ja piirileikin vauhti saivat aikaan varsinaisia heilukohauksia:

- Open kokemuksena tässä on päällimmäisenä mielessä se, kun aikuiset

ihmiset nauroivat siellä vapautuneesti vedet silmissä. Tuli fiilis, että tällä on merkitystä, koska ihmiset vapautuvat tällä tavalla leikkimään omien työkaverien kanssa.

Parituntisen hauskanpidon jälkeen musaopistolta oli poistunut iloisesti poriseva joukko. Työporukan antaman palautteen mukaan vastaaville tyköpäiville olisi varmasti tilausta monella työpaikalla. Korona katkaisi aikanaan hyvin alkaneen tyköilyn, mutta Terhi miettii, että ensi syksynä voisi olla taas aika polkaista käyntiin työhyvinvointia edistävät tuokiot ja aikuisten musahöntsäryhmät.

Hyvä lukija, polkaise sinäkin mukaan hyvinvoinnin polkkaan joko harrastajana tai opettajana!

Alkulaulu

Omistettu Urjalan yhtenäiskoulun 3.-6. -luokille

Säv. ja san. Lauri Myllylä

Säkeistö

Me - nee - kö mu - sa kaa - liin? O - suu - ko ää - net maa - liin? Voit luul - la, et - tä mu - si - kaa - lit
 4 toi - sil - le soi vain. Oot ter - ve - tul - lut rin - kiin. Tar - tu bas - soon, mik - kiin. Jo
 7 äi - din vat - sas - sa rum - pa - lin kou - lu - tuk - sen sait. On

Bridge

9 mo - nen pa - lan yh - tä - lö tää bii - si yh - tei - nen. Sii - nä o - li sä - keis - tö, kert - sin
 12 käyn - tiin nyt las - ken. Yy, kaa, koo nee! Kun

Kertsi

14 lau - lat ja soi - tat, niin pel - ko - si sä voi - tat. Mo - nen - mois - ta tal - laa - jaa mu - kaan mah - tuu. Tun - nen
 18 ryt - mit jasyk - keen, ne hy - vin so - pii yh - teen. Mei - dän luo - kan or - kes - te - ri tä - nään ko - koon - tuu.

Tunnin lopuksi laulettava säkeistö:

Hiljenee nämä riffit, mut laulu jatkuu silti.

Äänen kuulen kaikuvan kaukaa jostakin.

Tässä teille "laikki" (peukku ylös), kiitos vielä kaikki.

On tauon paikka, hiljaisuutta kaipaa korvatkin. (Tahdin ajan hiljaisuus.)

Kun laulat ja soitat...

© Lauri Myllylä

ALOITIN SYKSYLLÄ uudessa työpaikassa ja opetin ensimmäistä kertaa alakoululaisia. Mietin, että minulla voisi olla jokin alkulaulu, joka laulettaisiin joka tunnin alkuun. Se keventäisi omaa suunnittelukuormaa ja toisaalta loisi rutiineja, jotka tuovat turvallisuutta välillä levotomiin ryhmiin. Muskareissahan aloitetaan usein tutulla laululla. En kuitenkaan halunnut ottaa muskarilaulua koululaisille, eikä mieleen tullut mitään hyvää reipasta aloitusbiisiä, joten ei muuta kuin teke-

mään sellaista. Tekstissä on ajatuksia siitä, miten meissä jokaisessa on musiikkia ja miten jokainen on tervetullut sellaisena kuin on. Lisäksi musiikin sanastoa ja sisältöjä on ututettu mukaan, esimerkiksi syke, rytmit, kappaleen rakenne, hiljaisuuden tärkeys. Runsaat synkoopit tuovat ehkä hiukan lattarimaisen fiiliksen.

Oheisen QR-koodin takaa löytyy kuunneltava demoversio kappaleesta.

International Music Village järjestetään vielä tänä kesänä Ruokolahdella. Kuvassa loppislaisia Ruokolahden maisemissa kesällä 2021.

Uusi yhteistyö Kroatian ja Katalonian Orff-yhdistysten kanssa

JaSeSoin kansainvälinen kesäkurssi International Music Village järjestetään tulevana kesänä jo 23. kerran. Viime kesän tapaan kurssi pidetään STEP-opistolla Saimaan rannalla Ruokolahdella. Kurssi on aloittanut uuden kansainvälisen kolmivuotisen yhteistyön Kroatian ja Katalonian Orff-yhdistysten kanssa. Tänä vuonna kurssi järjestetään Suomessa, mutta sitten kurssi lähtee "Euroopan kiertueelle" siten, että kesällä 2024 se järjestetään Kroatiaassa ja kesällä 2025 Kataloniassa. Suomen kurssille tuleekin kurssitiimiin mukaan jäseniä näistä maista oppimaan kurssin järjestämiseen liittyvistä seikoista.

Etelä-Afrikan Orff-yhdistyksen 50-vuotisjuhlaseminaari

Elisa Seppänen ja Tero Pajunen olivat kouluttajina mukana viime elokuussa järjestetyssä Etelä-Afrikan Orff-yhdistyksen 50-vuotisjuhlaseminaarissa Johannesburgissa. Seminaarissa he pitivät workshoppeja ja veivät Suomi-terveysiä paikallisiin kouluihin. JaSeSoin jäsenet lahjoittivat samalla kaksi vetopasuunaa, poikkihuilun ja trumpetin "Music Enlightenment" -projektille. Projektin mahdollistaa soittoharastuksen varattomille lapsille ja nuorille. Lue enemmän matkasta ja Elisan ajatuksista tässä lehdessä olevasta jutusta.

Juhlaseminaarin osallistujia ja "Orff-perhe" Johannesburgissa. Vasemmalla seminaarin yhtenä järjestäjänä toiminut Hastings Nyirena. KUVA Elisa Seppänen.

Onnea Soili! - Uusi Soili Perkiön musiikkikasvatusrahasto on perustettu

JaSeSoin monivuotinen kouluttaja ja kunniajäsen **Soili Perkiö** on jäänyt eläkkeelle Taideyliopiston Sibelius-Akatemian musiikkiliikunnan lehtorin virastaan. Soilia oli helmikuussa Helsingin Musiikkitalolla juhlimassa sankka joukko ystäviä ja musiikkikasvatuksen ammattilaisia. JaSeSoin on perustanut hänen nimeään kantavan musiikkikasvatusrahaston. Rahaston tarkoituksena on kerätä varoja, joilla tuetaan vuosittain opiskelijoiden osallistumista musiikkikasvatuskoulutuksiin Suomessa ja ulkomailla. Halutessasi voit juhlia Soilia lahjoittamalla rahastoon haluamasi summan. Tilinumero: Nordea FI60 1544 3000 322425.VIITE: 63005.

JaSeSoin onnittelee Soilia lämpimästi uuden elämäntaiheen alusta! Lue lisää Soilin ajatuksista tämän lehden haastattelusta.

Soilin juhlissa Helsingin musiikkitalolla oli mukana suuri joukko musiikkikasvatuksen ammattilaisia.

KUVA Elin Bergdal.

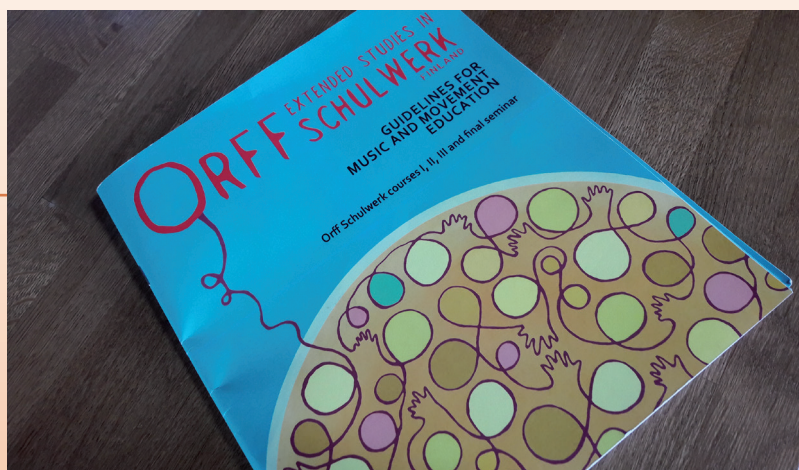
Uusia kurssipaikkoja tänä vuonna

JaSeSoin kursseille osallistuvat pääsevät tänä vuonna tutustumaan uusiin kurssipaikkoihin kun JaSeSoin monivuotinen yhteistyö Järvenpään Step-opiston kanssa on tauolla. Syitä paikan vaihtokseen on monia, mutta yksi suurimmista on Step-opiston uuden urheiluhallin rakentamisen viivästyminen Järvenpäässä. Etenkin Orff-kurssit tarvitsevat ison tilan, johon kaikki kurssilaiset voivat kokoontua yhtäaikaan. Tänä vuonna RytmisS järjestettiin Kiljavan opistolla ja Orff-kurssilaiset pääsivät Linnasmäelle Turun keskustan tuntumaan. Myös Orff-kurssien lopputyöseminaari eli Loppis järjestetään tänä kesänä jopa kahdessa eri paikassa samaan aikaan: Multialla Suomessa sekä Zagrebin lähellä Kroatiaassa. Kurssilaiset tulevat pitämään yhteyttä myös toisiinsa Zoomin avulla.

Järvenpään kampuksen vanha urheiluhalli on nyt purettu ja tilalle rakennetaan jo uutta. Kuvassa Orff-kurssilaisia ”urkkahallissa” vuonna 2016.

Avoimen yliopiston “Active music listening” -kurssi oli suosittu

Sibelius-Akatemian avoimen yliopiston kansainvälinen aktiivisen musiikin kuuntelun etäkurssi järjestettiin tammi-helmikuussa 2023. Kurssin kouluttajina oli useita jäsenoilaisillekin tuttuja Orff-pedagogeja: Polo Vallejo, Xavi M. Roca-mora, Soili Perkiö ja Elisa Seppänen. Kurssin suunnittelussa inspiraationa käytettiin Orff-kurssien OPS:n aktiivisen kuuntelun osiota. Kurssi oli suosittu ja siihen osallistuttiin ympäri maailmaa: osallistujia oli yhteensä 100 jopa 21 maasta. Avoimen yliopiston kurssi on tarkoitus järjestää uudestaan syksyllä 2023.

Orff-Opsista löytyy aktiivisen musiikin kuuntelun osio, joka oli pohjana myös avoimen yliopiston kurssin suunnittelussa.

Työn imu voimavarana

PAULIINA VALTASAARI

Olen tutkinut muusikoiden työn voimavara- ja kuormitustekijöitä ja työn imun kokemuksia haastatteleamalla suomalaisia orkesterimuusikoita. Pian julkaistava väitöskirjani käsittelee orkesterimuusikoiden työnohjausta. Työhyvinvointi syntyy kokonaisvaltaisesta tarpeiden ja realiteettien tasapainosta, johon vaikuttavat tekijät ovat dynaamisessa liikkeessä keskenään.

”KUN MINULLA on ollut töissä hyvä päivä, olen kotonakin parempi ihminen.” Näin eräs väitöskirjani tutkimushaastatteluun osallistunut orkesterimuusikko kuvaili työnsä ja yksityiselämänsä välistä dynamiikkaa. Huomio ei ole tuulesta temmattu, vaan ”läikkymisefektiksi”¹ kutsutusta ilmiöstä löytyy paljon vahvistusta tutkimuskirjallisuudesta. Tiedetään, että erityisesti työssä koetun työn imun vaikutukset heijastuvat voimavaroina yksityiselämän puolelle (Warr 1999; Hakanen 2004; Hakanen et al. 2008) sekä tarttuvat myös työyhteisöön. Työn imulla tarkoitetaan tilaa, jossa työntekijä kokee energisoitumista ja myönteisiä tunteita työstään, uppoutuu ja omistautuu työhönsä, inspiroituu työstään ja tuntee siitä ylpeyttä (Schaufeli & Bakker 2003).

Suurimmalla osalla muusikoista on varmasti kokemusta uppoutumisesta ja ajantajun katoamisesta esimerkiksi tilanteessa, jossa uuden teoksen opettelu on tuntunut erityisen innostavalta ja teos on ollut juuri sopivan haastava omiin taitoihin nähden. Vastaavasti opettaja voi kokea itsensä energisoituneeksi opetustilanteen jälkeen, jossa hän on onnistunut tukemaan oikealla tavalla oppilaan oppimista ja motivaatiota.

Mistä työn imu syntyy?

Pysähdytäänpä hetkeksi pohtimaan, mitkä kaikki asiat myötävaikuttavat työn imun syntymiseen ja miten työn imu liittyy työhyvinvointiin. Tutkimusten mukaan työn imua edesauttavat niin työtehtävään, työn järjestämiseen, vuorovaikutukseen kuin organisaatioonkin liittyvät tekijät (Hakanen 2011). Kol-

me keskeisintä voimavaraa työn imun syntymiselle ovat 1) työn kehittävyys ja työntekijän mahdollisuus käyttää monipuolisesti osaamistaan, 2) välitön palaute ja työntekijän mahdollisuus nähdä konkreettisesti oman työnsä tulos ja 3) työskentely yhteisössä, jossa koetaan ammatillista kyvykkyyttä ja työn merkityksellisyyttä sekä riittävästi mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työhön (Hakanen et al. 2021). Myös palvelevalla johtajuudella, eli työntekijän vahvuuksia tukevalla johtamistavalla, on havaittu olevan myönteisiä vaikutuksia työntekijöiden työn imuun ja työssä jaksamiseen (Kaltiainen & Hakanen 2020). Työterveyslaitoksen mukaan työn imun vaikutukset näkyvät muun muassa korkeana työn laatuna, työn tuottavuutena, kollegiaalisena auttamisena, aloitteellisuutena ja sitoutumisena yhteisöön.

Kaupallisilta aloilta tuttua työn tuottavuutta voi olla hankala verrata musiikkialaan, jossa taloudellinen kasvu on harvoin päätavoite. Koulutuksissani monet instrumenttipedagogit ovat kuvailleet, että opetustyön tuottavuus näkyy esimerkiksi oppilaan myönteisessä oppimisprosessissa ja yleisessä hyvinvoinnissa. Opettajalle kokemus oman työn kehittävydestä ja oman osaamisen monipuolisesta käyttämisestä voi tarkoittaa vaikkapa ammattitaidon jalostumista erilaisten oppijoiden ja sopivasti motivoivien pedagogisten haasteiden parissa. Joskus opetustyön konkreettinen tulos voi olla näennäisesti pieni, mutta oppi-

laalle kyseessä saattaa olla merkityksellinen hetki uuden taidon äärellä – ja turvallisen aikuisen lähellä. Olisi tärkeää, että jokainen opetustyötä tekevä voisi kokea, että omaan työhön on riittävästi mahdollisuuksia vaikuttaa ja että omiin pedagogisiin taitoihin ja kykyyn kehittyä opettajana voi luottaa. Parhaimmillaan opettajan kokema työn imu läikkyy oppilaille laadukkaana opetuksena, myötätuntona ja läsnäolevuutena.

Työn imu on työhyvinvoinnin hedelmä

Onko työntekijän työhyvinvointi ensisijaisesti hänen omasta osaamisestaan ja joustavasta asenteestaan kiinni? Vai voiko yksilö ylipäänsä saada riittävästi eväitä mielekkääseen työntekoon, jos työtä tukevat rakenteet eivät ole kunnossa?

Työn imu on hedelmä, joka poimitaan terveessä maaperässä kasvaneesta puusta. Jotta työntekijä voisi kokea työn imua, työnteon rakenteet ja työhyvinvoinnin edellytykset tulee olla riittävän hyvällä mallilla. Työnohjaajana tarkastelen työn rakenteita vähintään kolmella tasolla, joita ovat organisaatio, työyhteisö ja yksilö.² Organisaation vastuurakenteiksi voidaan lukea muun muassa laadukas johtaminen, työsuhteet ja lakisääteiset velvollisuudet (kuten työterveyshuollon järjestäminen), materiaaliset ja henkiset edellytykset työn toteuttamiseen sekä eettisen toiminta-

¹ engl. spillover-effect.

² Tässä artikkelissa pohdin asiaa ensisijaisesti palkansaajan näkökulmasta. Freelancereina, yrittäjinä tai apurahalla työskenteleviltä puuttuvat usein kiinteä työyhteisö ja taustaorganisaatio, eikä työn rakenteita voi sen vuoksi tarkastella täysin samalla logiikalla.

**“Parhaimmillaan
opettajan kokema
työn imu läikkyi
oppilaille laadukkaana
opetuksena,
myötätuntona ja
läsnäolevuutena.”**

kulttuurin ja oikeudenmukaisten menettelytapojen varmistaminen. Parhaimmillaan hyvä esihenkilö mallintaa eettistä ja turvallista toimintakulttuuria, jossa arvostetaan ja tunnustetaan työntekijöiden ponnistelut sekä annetaan ja vastaanotetaan rakentavaa palautetta. Tutkimusten mukaan oikeudenmukaiseen esihenkilöön halutaan samastua, mikä lisää samalla työntekijöiden sitoutumista työyhteisöönsä (Haslam et al. 2012).

Työntekijän halu samastua esihenkilöönsä edellyttää, että heillä on keskenään riittävän yhtenäinen näkemys työyhteisön arvoista ja tavoitteista. Arvoista kuulemme usein juhlapuheissa ja kiitoksissa, mutta arjisella tasolla arvoja voidaan määritellä kysymällä, mikä tavoite yhteisössä koetaan niin tärkeäksi, että sen eteen jaksetaan ponnistella ja etsiä toimivia ratkaisuja hankalinakin hetkinä. Useimmiten ponnistelumme suuntautuu luonnostaan asioihin, jotka koemme arvokkaina ja joista saamme onnistumisen kokemuksia ja oppimisen iloa.

Joskus työyhteisöissä saattaa alkaa myös elää epärealistisia toiveita, joiden täyttymisen odotetaan ratkaisevan kaikki työhön liittyvät haasteet; kunhan saataisiin uusi esihenkilö tai paremmat työtilat, niin työ alkaisi sujua. Vaikka organisaation rakenteet ja hyvä johtaminen ovatkin työhyvinvoinnin perusta, myös työntekijät voivat vaikuttaa toistensa työhyvinvointiin päivittäin. Tämä tapahtuu usein pieninä tekoina tai tekemättä jättämisinä, hyvänä vuorovaikutuksena ja oikeudenmukaisena kohteluna. Parhaimmillaan teot ovat kollegiaalista auttamista ja huomioimista sekä tietoista turvallisen työskentelyilmapiirin luo-

mista, jossa kenenkään ei tarvitse pelätä tulevaisuutta esittäessään valtavirasta eriäviä mielipiteitä tai jossa ketään ei nöyryytetä epäonnistumisen hetkellä.

Turvallinen ilmapiiri kehittymisen edellytyksenä

Psykologinen turvallisuus on yhteistä pääomaa, joka vapauttaa työntekijöissä valtavasti taidollista potentiaalia ja tukee sisäistä motivaatiota, mutta vaatii kaikilta tietoista ponnistelua. Se ei synny itsestään vaan se vaatii jatkuvaa reflektointia ja toisen asemaan asettumista sekä halua toimia yhteisen hyvän rakentamiseksi. Psykologisesti turvallinen ilmapiiri ei sulje pois mahdollisuutta esittää rakentavaa kritiikkiä, joka on yksi kehittymisen tärkeä edellytys. Oikea-aikainen ja -suhtainen kritiikki turvallisuudessa, arvostavassa ilmapiirissä on mahdollista kokea ennemminkin yhteisenä kehittämistyönä kuin lyttämisenä tai työyhteisön sisäisenä valtataisteluna. Omia psykologisen turvallisuuden kokemuksia voi pohtia kysymällä itseltä, keitä muita oli paikalla ja mitä he teki-

vät hyväkseni, kun viimeksi onnistuin työssäni.

Aina kun toimimme ryhmässä, meissä nousee esiin erilaisia tunnekokemuksia ja käyttäytymismalleja. Jo varhaislapsuudessa syntyneet – ja siksi pitkälle tiedostamattomat – hahmotukset itsestämme aktivoituvat ryhmässä. Koemme eri tilanteet eri tavoin riippuen siitä, keitä muita on paikalla ja kuinka koemme tilanteessa psyykkiset tarpeemme tyydytyiksi. (esim. Kurkela 2014.) Lapsuudessa koettu hylkäämiskokemus saattaa aktivoitua työyhteisössä esimerkiksi sivuutetuksi tulemisen seurauksena ja herättää yllättäviäkin reaktioita, joita meidän on vaikea tietoisella tasolla ymmärtää. Hyväksytyksi tulemisen kokemus ryhmässä voi sen sijaan muistuttaa meitä turvallisesta kasvuympäristöstä ja vahvistaa pystyvyyden kokemusta. Meistä jokainen on vastuussa siitä, mitä puoliamme toisissamme haluamme vahvistaa ja kuinka saamme kollegamme onnistumaan työssään. Mikä on se pienin teko, jonka minä voisin jo tänään tehdä kollegani hyväksi?

Kuka?

OLEN MUUSIKKOTAUSTAINEN tutkija, työnohjaaja (STORY) ja kouluttaja. Yli kymmenen vuoden kokemus orkesterityöstä sai minut kiinnostumaan työyhteisödynamiikasta ja muusikoiden työhyvinvointia tukevista psykososiaalisista voimavaroista.

Pian julkaistava väitöskirjani käsittelee orkesterimuusikoiden työnohjausta. Olen tutkinut hankkeessani muusikoiden työn voimavara- ja kuormitustekijöitä ja työn imun kokemuksia haastatteleamalla suomalaisia orkesterimuusikoita. Kehitin haastatteluaineiston pohjalta työnohjausmetodin, jota testasin kahden suomalaisen sinfoniaorkesterin muusikoiden kanssa. Työnohjausmetodini perustuu muusikon työn keskeisiin erityispiirteisiin ja psykososiaalisen tuen tarpeisiin, joita tutkimukseen osallistuneet muusikot toivat esiin.

Työnohjausmetodini viitekehys on psykodynaaminen. Syvässä pohjavirtana kehittämis- ja tutkimustyössäni on ollut yksilön suhde yhteisöön ja muusikon varhaislapsuudessa rakentuva käsitys itsestä osana ympäröivää todellisuutta. Käytän metodissani myös kognitiivi-

sesta lyhytterapiakoulutuksesta omaksumiani toiminnallisia menetelmiä, kuten reflektiivistä kirjoittamista ja arvotyöskentelyä.

Työnohjausmetodini viisi avainelementtiä ovat itsemyötätunto, realistinen optimismi, toivo, viisaus ja resilienssi. Avainelementit perustuvat psykologiseen ja filosofiseen tutkimuskirjallisuuteen, ja niitä harjoitellaan työnohjausmetodissani sekä dialogisin että toiminnallisina menetelmin. Työnohjausmetodini tavoite on vahvistaa muusikoiden ammatillisia ja yhteisöllisiä voimavaroja, tuoda esiin alalla koettuja kuormitustekijöitä ja rikastaa keskustelua muusikoiden työhyvinvoinnin kehittämisestä.

Toimin tällä hetkellä taiteilijoiden työhyvinvoinnin asiantuntijana Taiteen edistämiskeskuksessa. Päivätyöni ohella työnohjaan ja koulutan taiteen ammattilaisia.

Lisää työstäni voi lukea

www.pauliinavaltaasaari.com sekä

www.taike.fi/fi/projektit/tyohyvinvointia-taiteilijoille

LÄHTEET

- Hakanen, J.J. (2004). Työuupumuksesta työn imuun: työhyvinvointitutkimuksen ytimessä ja reuna-alueilla. [Akateeminen väitöskirja: Helsingin yliopisto]. Työ ja ihminen, Tutkimusraportti 27. Helsinki: Työterveyslaitos 2004. <https://urn.fi/URN:ISBN:9789522618153> (27.10.2022).
- Hakanen, J.J. (2009). Työn imun arviointimenetelmä – Työn imu -menetelmän (Utrecht Work Engagement Scale) käyttäminen, validointi ja viitetiedot Suomessa. Helsinki: Työterveyslaitos 2009. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-802-934-5> (27.10.2022).
- Hakanen, J.J. (2011). Työn imu. Helsinki: Työterveyslaitos.
- Hakanen, J.J., Schaufeli, W.B. & Ahola, K. (2008). The Job Demands-Resources model: A three-year cross-lagged study of burnout, depression, commitment, and work engagement. *Work & Stress*, 2008, Vol.22 (3), 224–241.
- Hakanen, J.J., Bakker, A.B. & Turunen, J. (2021). The relative importance of various job resources for work engagement: A concurrent and follow-up dominance analysis. *Business Research Quarterly*, 2021, 1–17. DOI: 10.1177/23409444211012419.
- Haslam, A.S., Reicher S.D. & Platow, M.J. (2012). Uusi johtamisen psykologia (suom. M. Ahokas). Helsinki: Gaudeamus. (Alkuperäisteos julkaistu 2010).
- Kaltainen, J. & Hakanen, J.J. (2020). Fostering task and adaptive performance through employee well-being: The role of servant leadership. *Business Research Quarterly*, 25(1), 28–43.
- Kurkela, K. (2014). Yhteisöllisen luovuuden dynamiikka organisaatiotyöskentelyn haasteena. Teoksessa Totro, T., Tensing, M. ja Setälä, M-L (toim.) Askel, askel, harha-askel – Työnohjaajana ja konsulttina systeemien viidakossa, (s. 36–60). Oulu: Metanoia Instituutti.
- Schaufeli, W.B. & Bakker, A.B. (2003). Utrecht work engagement scale: preliminary manual. Occupational Health Psychology Unit, Utrecht University.
- Warr, P. (1999). Well-being and the workplace. Teoksessa: Kahneman, D., Diener, E. & Schwarz, N. (toim.). Well-Being: The Foundations of Hedonic Psychology (s. 392–412). New York: Russell Sage.

Musiikintutkimuksen kuulumisia Jyväskylästä

MATIAS HÄMÄLÄINEN

ANNIKA TAMMELA

Mitä on meneillään musiikin ja hyvinvoinnin tutkimuksessa parhaillaan? Asiaa meille selvitti Jyväskylän yliopiston Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitoksen kasvatti Matias Hämäläinen, joka työskentelee täysipäiväisesti Musiikin, mielen, kehon ja aivojen huippuyksikössä tutkimusavustajana ja viimeistelee samalla musiikkikasvatuksen maisteriopintojaan. Tietoja yhteistyöhankkeista täydensi yliopisto-opettaja Annika Tammela.

HYVINVOINTI YLEISESTIKIN on ehdottomasti yksi suosituimmista tutkimuskohteista, joiden parissa työskentelemme Jyväskylän yliopistossa. Musiikin ja hyvinvoinnin tutkimus on keskittynyt Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitokselle ja siellä etenkin M-rakennukselle, tuttavallisemmin Musicalle. Henkilöstömme kovan työn tuloksena saimme edellisen vuoden aikana eri tahoilta rahallista tukea musiikin ja hyvinvoinnin tutkimukseen useita miljoonia. Tällä hetkellä suurimmat työn alla olevat hankkeet ovat professori **Petri Toiviaisen** johtama ja Suomen Akatemian ra-

hoittama Musiikin, mielen, kehon ja aivojen huippuyksikkö (2022-2029), sekä professori **Suvi Saarikallion** johtama ja Euroopan tutkimusneuvoston rahoittama MUSICONNECT-hanke (2022-2027). Näissä molemmissa hankkeissa hyvinvointi on merkittävä tutkimuksen kohde.

Poikkitieteellinen musiikin, mielen, kehon ja aivojen huippuyksikkö

Kahdeksanvuotinen Musiikin, mielen, kehon ja aivojen huippuyksikkö tutkii musiikkia multimodaalisena (useita kanavia käyttävänä) kokemuksena ja monipuolisena muutosvoimana läpi elämänkaaren. Tutkimus yhdistää kognitiivista musiikki- ja neurotiedettä, musiikkiterapiaa, psykologiaa, kasvatustiedettä ja tietojenkäsittelytiedettä. Tarkoituksena on selvittää, kuinka musiikkiin liittyvät kognitiiviset, emotionaaliset, keholliset ja vuorovaikutukselliset kokemukset muuttuvat elämänkaaren aikana ja miten ne ilmenevät erilaisissa sairauksissa ja häiriöissä. Huippuyksikkö pyrkii kehittämään musiikkipohjaisia interventioita, joilla tuetaan oppimista ja parannetaan emotionaalista, kognitiivista, motorista ja sosiaalista hyvinvointia ihmisten arjessa, koulutukses-

sa ja kuntoutuksessa. Tutkimus pureutuu myös kokemusten taustalla oleviin yksilöllisiin, tilannesidonnaisiin, psykologisiin ja hermostollisiin mekanismeihin, jotka selittävät musiikin tehon.

Musiikki kasvun ja hyvinvoinnin voimavarana

Viisivuotinen MUSICONNECT – Music as youth empowerment: creating connection to self and others -hanke pyrkii uudistamaan tieteellistä ymmärrystä siitä miksi, milloin ja kenelle musiikki toimii kasvun ja hyvinvoinnin voimavarana. Tarkoituksena on edistää tutkimuksen hyödyntämistä niin musiikkikasvatuksessa kuin lapsi- ja nuorisotyössäkin. Hankkeessa kehitetään tunteisiin ja kehoon vaikuttavien musiikin mekanismien mittaamiseen menetelmiä, jotka vaihtelevat digitaalisesta etnografiasta ja mobiilista kokemuksenkeruusta fysiologisiin mittauksiin, psykometriikkaan, musiikilliseen tiedonlouhintaan, koneoppimiseen ja liiketutkimukseen. Havaintojen pohjalta voidaan tuoda lisää tietoa esimerkiksi monenlaisten nuorten tukiohjelmien kehittämiseen.

Tutkimusta yhteistyössä

Tutkimuksia ja hankkeita toteutetaan monesti yhteistyössä yli oppilaitosrajojen. Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos on osa Suomalaista musiikkikampusta, jonka toiminnassa hyvinvointi näkyy keskeisenä teemana. Tällä hetkellä ajankohtainen Musiikkikampuksen yhteistyöhanke on Musiikis-

Professorit Petri Toiviainen ja Suvi Saarikallio liiketutkimuksen parissa. Suvilla päällä mittaukseen liittyvä asu.

Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitoksen väkeä yhteispotretissa.
KUVA Rita Mustonen.

Eri tulokulmista yhteisen asian äärellä. Kuvassa musiikkiterapian professori Jaakko Erkkilä (vas.), musiikkikasvatuksen professori Suvi Saarikallio ja musiikintieteen professori Petri Toiviainen.

ta etähoivaa ja terveyttä. Se rahoitetaan REACT-EU -rahoitusvälineellä, joka on suunnattu koronaviruspandemian aiheuttamien vahinkojen korjaamiseen. Hanke kartoittaa mahdollisuuksia tuoda musiikin hyvinvointivaikutuksia osaksi hoitoalan arkea digitaalisuutta hyödyntäen. Musiikkikampusyhteistyön lisäksi Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos osallistuu tiiviisti hyvinvointiin erikoistuneeseen JYU.Well-yhteisön toimintaan.

Hiljattain perustettu Jyväskylän yliopiston ja Metropolia-ammattikorkeakoulun Kulttuurihyvinvoinnin tutkimuksen ja koulutuksen osaamiskeskittymä kokoaa ja koordinoi kulttuurihyvinvoinnin alalla tehtävää tutkimusta ja koulutusta valtakunnallisesti. Osaamiskeskittymä vahvistaa yhteistyötä tutkinto- ja täydennyskoulutusten järjestäjien kesken sekä tarjoaa tukea tutkimustiedon vahvempaan hyödyntämiseen koulutuksessa. Se kokoaa tutkijoita ja koulutuksen kehittäjiä yhteen sekä järjestää kansainvälisiä ja kansallisia konferensseja.

Hyvinvoinnin rakentamisessa tarvitaan edelleen tutkittuun tietoon pohjau-

tuvia toimia. Tässä tutkimus ja koulutus kulkevat käsi kädessä. Laitoksellamme tutkittu tieto siirtyy nopeasti opiskelijoiden käyttöön esimerkiksi Taide ja hyvinvointi -opintokokonaisuudessa.

LINKKEJÄ

Musiikin, taiteen ja kulttuurintutkimuksen laitoksen esittelyvideo: <https://youtu.be/filWK-AkmSzDW0>

Musiikin, mielen, kehon ja aivojen huippuyksikkö [jyu.fi/mmbb](https://youtu.be/filmmmbb)

MUSICONNECT [jyu.fi/musicconnect](https://youtu.be/filmmmbb)

Musiikista etähoivaa ja terveyttä <https://www.jamk.fi/fil/projektil/muste-musiikista-etahoivaa-ja-terveytta>.

Hyvinvoinnin tutkimukseen erikoistunut yhteisö JYU.Well: [jyu.fi/jyuwell](https://youtu.be/filmmmbb)

Kulttuurihyvinvoinnin tutkimuksen ja koulutuksen osaamiskeskittymän verkkosivut avataan kevään aikana.

Taide ja hyvinvointi -opintokokonaisuus <https://opinto-opas.jyu.fi/2020/fil/moduulit/mut101kok/>

MIKÄ?

Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos

Jyväskylän yliopiston laitos, jossa opiskellaan mm. musiikkikasvatusta, musiikkitiedettä ja musiikkiterapiaa.

Suomalainen musiikkikampus

Jyväskylän yliopiston, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja koulutusyhtymä Gradian muodostama musiikin, tanssin ja soveltavan taiteen kehittämissyhteisö.

JYU.Well

Monialainen hyvinvoinnin tutkimuksen yhteisö, jonka tehtävänä on tehdä näkyväksi eri tieteenalojen hyvinvointitutkimusta ja -koulutusta sekä tukea niiden vaikuttavuutta yksilöiden, yhteisöjen ja yhteiskunnan hyvinvointiin.

Lähes vuosi ykköskurssin jälkeen - kokemuksia ja kasvua

JOSEFIINA PAJUNEN

MÄ OON MUUTAMAN kerran päässyt osallistumaan Orff-tuokioille, ja niissä on tapahtunut aina sellainen samanlainen taika: ”...ja kun se loppui, niin mä muistan ajatelleeni, että mitä tässä just tapahtui, ja mun on otettava tästä selvää. Et mä muistan, että mistä musiikissa onkaan kysymys: leikitään, kokeillaan, kaikki pääsee osallistumaan sellaisella osaamisen ja energian tasolla, mikä itsellä on. Ja osallistujana mulle on tullut näissä aina sellainen fiilis, että hei, mullahan onkin kaikki, mitä mä tarvitsen, jotta mä voin kokeilla mitä kaikkea musiikilla voisi tehdä, ja jotta mä voin osallistua tähän. Ja näiden syiden takia mä haluan sukeltaa tähän aiheeseen, oppia lisää, selvittää miten se taika tapahtuu, ja miten pedagogi voi saada tällaista aikaan.”

Oli kevät 2020, ja puolentoista minuutin hakuvideon piti saada kaikki oleellinen. Tälle opiskelukavereiden suitsuttamalle ihmekurssille täytyi päästä. Olin nähnyt ja kokenut maistiaisista Orff-pedagogiikasta, ja nälkä oli kova. Miten nämä tyypit osaavat opettaa niin, ettei välttämättä tarvita edes sanoja? Miten voi käydä niin, että ollaan yhtäkkiä ja ikään kuin huomaamattamme opittu kokonaan uusi biisi? Lähetin hakuvideon, ja parin viikon jälkeen sain sähköpostin, jossa minut toivotettiin opiskelijastipendionnittelujen siivittämänä lämpimästi tervetulleeksi kurssille.

Kahden vuoden odotus palkittiin

Korona siirsi odotettua kurssia kaksi kertaa, kunnes se saatiin viimein järjestää Järvenpäässä kesäkuussa 2022. Hakuvideoni ja kurssin järjestämisen välisinä vuosina olin ehtinyt valmistua yliopistosta ja työskennellä ensimmäisen kokonaisen lukuvuoteni peruskou-

lun ja lukion musiikin opettajana. Uskallan väittää, että kokemukseni ja antini koulutuksesta olisi ollut hyvin erilainen, mikäli olisin päässyt opiskelijana koulutukseen heti kesällä 2020. Ei huonompi tai parempi, mutta erilainen. Nyt pystyin peilaamaan oppimaani ja koulutuksessa heränneitä ajatuksia omiin siihenastisiin kokemuksiini, minkä koin antavan syvyyttä oppimaani. Saatoin kuvitella luokkatilanteen ja soveltaa jo ajatuksisani kurssin opetustuokioiden sisältöä omaan työhöni. Korvamerkitsin ne ideat ja harjoitukset, jotka voisivat ryhmieni kanssa toimia, ja jotka kutittelivat omaa didaktista ajatteluani.

Ryhmän vaikutus viikkoon oli suuri. Ykkösten ryhmä tuntui alusta alkaen turvalliselta, täynnä valloittavia ihmisiä eri taustoista ja työtehtävistä. Oli ilo huomata, miten kukin lähestyi Orff-pedagogiikkaa omalla tavallaan. Sain

monta kertaa huomata ryhmäläisteni kysyvän sellaisia oivaltavia kysymyksiä, jotka eivät tulleet minulla mieleenkään. Ryhmämme onnistui saattamaan minut sellaisten kokemusten ja asioiden äärelle, joihin en olisi yksin päässyt. Ryhmä kannusti, salli, haastoikin.

Lohdullisia ja rakentavia keskusteluja

Yksi Orff-viikon suurimmista anneista itselleni olivat konkreettisten harjoitusten lisäksi keskustelut niin muiden kursilaisten kuin kouluttajienkin kanssa. Viikon aikana saimme hurjan määrän esimerkkejä innostavista ja hyvin rakennetuista opetussessioista, joiden aikana uskalsimme leikkiä ja tutkia. Muistan käyneemme yhden tuokion yhteydessä porukalla pohdintaa siitä, että mitä jos niin sanotussa ”oikeassa elämässä” ope-

Orff-kurssilaisia illanvietossa kesällä 2022.

KUVA Arghavan Malekmohammadi.

tettava ryhmä ei lähdekään tähän mukaan? Mitä sitten tehdään, ja miten asiaa voisi yhdessä ryhmän kanssa purkaa?

Oli lohdullista kuulla taitavien pedagogien kokemuksia myös sellaisista tilanteista, joissa esimerkiksi teinilau-maa onkin saanut vetää perässä kuin kivirekeä. Heittäytyvän ja lempeän Orff-kuplan keskellä oli tärkeää saada inhi-millinen muistutus siitä, että jos - niin uskomattomalta kuin se silloin tuntuikin - jokin kurssilla oppimamme ei ryhmän kanssa täältä työhön palatessamme toimikaan, ei se tarkoittanut, ettemme olisi hyviä pedagogeja. Uutta matoa koukuun vaan.

Ykköskurssi onnistui ravistelemaan voimakkaasti omaa pedagogista ajattelua. Ikään kuin olisin rakentanut kurssipäivien aikana aivoihini uudet radat, joita pitkin puksutellen lähestyn montaa seikkaa työssäni. Kurssin lopulla kirjoitin kurssipäiväkirjaan toiveeni siitä, että osaisin ottaa vasta oppimiani näkökulmia ja harjoituksia mukaan työhöni sellaisella tavalla, joka sopii minun tapaani olla ja opettaa, ja jonka avulla myös oppilaani saisivat kokea iloa ja oivalluksia. Tietyllä tavalla toive onkin toteutunut. Olen lisännyt oppitunteihini aiempaa enemmän kehollisuutta sekä prosessin-omaisuutta esimerkiksi laulujen opettamiseen. Oma pedagoginen itsevarmuuteni tuntuu kurssin jälkeen kasvaneen, kun olen saanut lisää omalta tuntuvia ja monipuolisia työkaluja työhöni.

Konkreettisimmin Järvenpäässä vietetty viikko näkyy opetuksessani lisääntyneenä rohkaisuna leikkiin ja oman kehon käyttöön, sekä jonkinlaisena yksinkertaisuuden ylistyksenä. Viimeisenä päivänä kirjoitimme ajatuksiamme meneestä viikosta isoille papereille. ”Mitä opin?” -arkille joku kurssikavereistani oli kiteyttänyt jotain upeaa ja mielessäpidettävää orffilaisesta opetustuokiosta näin: ”Miten pienestä voi aloittaa asian opettamisen, eikä silti tule tylsää matkalla.”

Iso kiitos viimekesäisestä kouluttajille, kurssikavereille, uusille ja vanhoille tui-
tuille sekä JaSeSoille!

International Music Village 2022

*Suomalaisia ja irlantilaisia
tunnelmia Saimaan rannalla*

ELINA SIMES

International Music Village 2022.

HELTEINEN HEINÄKUU heli pariakymmentä International Music Village -osallistujaa kuusi kaunista päivää Saimaan rannalla, Ruokolahdella. Osallistujia oli tullut Yhdysvalloista, Australiasta, Singaporesta, Espanjasta, Puolasta, Georgiasta, Turkista – ja jokunen Suomestakin. Kouluttajina kurssilla olivat **Pekka Saarikorpi** (Suomi) ja **Niamh O'Brien** (Irlanti). Kurssin koulutuskattaus oli hurjan monipuolinen: Pekka veti huikeita bodypercussion- ja boomwhacker-työpajoja höystettynä kansanmusiikkivaikutteisilla biiseillä, jotka olivat Pekan omaa käsialaa. Niamh taas vei meidät Irlannin nummille ja tutustutti tinapillin ja irlantilaisien tanssien maailmaan. Saimme maistiaisia myös Georgiasta, kun **Nana Gvarmiani** ja **Sanna Purokuru** vetivät yhden aamusessioista.

Kurssilaisia oli aiempiin vuosiin nähden vähän, vain parikymmentä, mutta tunnelma kurssilla oli pienen osallistujamäärän vuoksi intiimi ja lämmin. Yhtenä kurssin iltaohjelmana ajaa hu-

rautimme kurssilaisten autoilla Imatralle ihailemaan ”Euroopan Niagaraa”, eli Imatrankosken koskinäytöstä. Vesi vyöryi sulkuporttien läpi Vuoksen vanhaan uomaan ja **Sibelius** pauhasi taustalla.

Kuten Music Villagessa tapana on, viimeisen illan Fest oli varsinainen spehtaakkeli. Tiimi avasi kurssin aluksi kilpailun, jossa etsittiin parasta, kauheinta tai nerokkainta tinapillilicoveria (mainittakoon tässä, että kaikki kurssilaiset saivat oman tinapillin). Coverkappaleet esitettiin Festin aikana, ja ne olivat toinen toistaan... uskomattomampia. Kilpailun tuomaristoon kuuluivat itseoikeutetusti tinapillimaestro Niamh O'Brien sekä JaSeSoin puheenjohtajan ominaisuudessa **Elisa Seppänen**. Tuomariston nerokkuudesta kertoi palkintojenjakotilaisuus, jossa jokainen osallistuja palkittiin oman kategoriansa parhaana.

Kiitos kaikille Music Villageen osallistuneille kesän parhaista päivistä!

SyysSeSoikoon!

ULLA-SISKO JAUHIAINEN

SAIMME VIETTÄÄ JaSeSoi ry:n jäsenistön omaa syksyistä ideapäivää eli SyysSe-Soita neljällä paikkakunnalla: Oulussa, Kuopiossa, Tampereella ja Helsingissä. Kouluttajina Oulussa toimivat JaSeSoin paikallisen sisaryhdistyksen OuluSeSoin aktiivit vetäen mm. Biisintekopajaa. Kuopiossa **Hanna-Leena Tammiruusu** johdatti osallistujat Piilometsän portin taakse taianomaiseen satumaailmaan. Tampereella **Tiina Pajunoja** jakoi huikeita vinkkejä ja ideoita alakoulun musatunneille, ja Helsingissä brasilialainen **Pedro Consorte** ja argentiinalainen **Alejandro Shmidt** lumosivat osallistujat huikeilla kehorytmiöpeillaan. Kiitos kaikille SyysSeSoihin osallistuneille!

Vuonna 2023 Rytmis järjestetään lauantaina 23. syyskuuta, ja kurssi on tuttuun tapaan JaSeSoin jäsenille ilmainen. Kirjoita päivämäärä jo nyt kalenteriisi ja seuraa ilmoittelua JaSeSoin somekanavissa ja sähköpostiin tulevista jäsenkirjeistä!

KUVAT YLHÄÄLTÄ ALAS
*Hanna-Leena Tammiruusun
johdattelemana Piilometsän
satumaailmassa.*

Kuopion syysseoilaisia.

*Brasilian rytmit hymyilyttivät
Helsingissä.*

Rytmiuksen rytmejä

TERHI KUUSISTO
KUVAT SOILI PERKIÖ

Con moto

JaSeSoin kevään perinteinen Rytmis-kurssi järjestettiin 18.-19.3.2023 uudessa paikassa Kiljavan opistolla Nurmijärvellä. Opettajina toimivat **Hannu Risku** ja **Uirá Kuhlmann**. Luvassa oli Rytmikselle tyypilliseen tapaan kattaus liikettä ja rytmikkaa yhteisöllisyyttä unohtamatta. Eikä liike pysähtynyt oppituntien välilläkään – jokseenkin pitkiltä tuntuivat opiston käytävät, joita viikonlopun aikana tuli talsittua (Rytmi-tiimin osalta joskus myös juostua).

Allegro energico

Hannun tunneilla edettiin improvisaation maailmassa alun liikkeen, tanssin, sanojen ja lauseiden kautta kohti lauluimpuroa ja soittoa. Tehtävät vaativat nopeaa reagointia piiritehtävissä ja parin kanssa. ”Innostu toisen ideasta niin, että melkein lähdet lentoon!”

Samaa energistä menoa oli luvassa sunnuntaina aamutuimaan, kun liikuntasaliin loihdittiin jättimäinen hämähäkinverkko, jonka pauloihin joutui yksi jos toinenkin kurssilainen. Arvaatte jo varmaan, että aamun Warm Upista vastasi **Elisa Seppänen**.

Rubato

Siinä missä Hannun kanssa vedeltiin ghanalaisia rytmejä rennolla otteella, oli naapuriluokassa Uirán tehtävissä ihan perussykkeenkin kanssa tekemistä. (Vaikka hauskuutta toki riitti molemmissa luokissa!) Ei ole nimittäin helppoa boomwhackersien soitto, kun samoilla putkilla soittaa piirissä muutama muukin kaveri: soitat omat pari ääntä, heität yhden putken piiriin toiselle laidalle ja toisen tuuppaat yli vieruskaverin seuraavalle soittajalle, ja jätät odottelemaan, kuinka kohta saat taas napata haltuun samat putket paluupostina. Ja on suuri voitto, kun ”Hyvän joulun toivotus” saadaan yhteispelellä soitettua alusta loppuun!

Adagio

Lauantaina iltahämärässä kurssilaiset suunnistivat opiston lähellä asuvan **Soili Perkiön** studiolla. Päästiin rauhoittavan iltaohjelman pariin, josta vastasivat Sibelius-Akatemian musiikkikasvatuksen opiskelijat. Hidasta hengittelyä, levollinen tunnelma, hieno äänimaisema, ja pieniä liikeimproja neljän hengen ryhmissä. Juuri tätä hitaan sykkeen meininkiä tarvittiin pitkän päivän päätteeksi!

KUVAT YLHÄÄLTÄ ALAS
Sunnuntaiaamun hämähäkit seitissä.

Hannu Riskun tunneilla perehdyttiin Länsi-Afrikan rytmeihin.

Uirá Kuhlmann - Boomwhackers-sovitusten velho Brasiliasta.

Terveiset Iranista

ARGHAVAN MALEKMOHAMMADI & FARSAN FARNIA

LAURA VAINIO

JaSeSoin musiikkipedagogiikan koulutusohjelmassa (Orff-kursseilla) on viime vuosina ollut myös kansainvälisiä osallistujia. Iranilaiset Arghavan Malekmohammadi ja Farsan Farnia olivat viime kesän 3. vuosikurssilla ja heidän suunnitelmissaan on osallistua myös tämän kesän lopputyöseminaariin Kroatiaassa. Ennen Orff-kursseja he tutustuivat Suomeen ja JaSeSoin toimintaan International World Village -kursseilla Keuruulla. Pyysin Arghavana ja Farsania kertomaan hieman enemmän heidän ajatuksistaan ja kurssikokemuksistaan näinä kesinä Suomessa, sekä siitä mitä he ajattelevat Iranin tämän hetkisestä tilanteesta ja tulevaisuudesta.

Us and JaSeSoin

Our first time in Finland was at the World Village 2016, which was held in a wonderful hotel in Keuruu in west-central Finland. Traveling from Helsinki to Keuruu was a drive of about 6 hours in the middle of the forest and by the lakes. The first thing that caught our attention was these views. If you travel for 6 hours in the middle of Iran you will most likely pass through mountains and deserts - Except for the northern parts. Different natures, different landscapes, different languages, and different cultures... Some hours later at the beginning of the course, all these differences were washed away, when we were in the circle of trust, hand in hand, moving, singing, and playing as one soul. Welcome to the Orff-Schulwerk workshop.

Orff workshops are a place for gathering, thinking, and acting. Like other Orff workshops, it is not just the teachers who are teaching lessons and techniques but there are participants - and most of them are expert teachers. We learned a lot from our colleagues during the different courses and workshops. And still, there is a

**“The highlight of
the JaSeSoin was the
people.”**

hidden classroom inside. During a workshop, you had to learn from yourself and sometimes it made you wonder.

The highlight of the JaSeSoin was the people. Most of them were calm and kind, supportive, compassionate, and emotional. All the good attributes a human needs to be a human. This was more obvious during our study in the level courses. During the level course,

**“It is easy to copy other people’s
way of teaching, but if you want to
be your best, first you need
to find yourself.”**

everyone tried to help us as international participants, everybody accepted the difference and looked to develop the similarities.

Finding the teacher inside yourself

The impact of the level course on our teaching is evident. The most important thing we learned is that if you want to be a good teacher, you should search and find the teacher inside yourself. It is easy to copy other people's way of teaching, but if you want to be your best, first you need to find yourself. It is much deeper than learning a song, dance, or music. More than an outside show, it is an inside instinct you need to touch.

JaSeSoin has a great publication Extended Study in Orff Schulwerk Finland, consisting of the most important theoretical contents of the Orff-Schulwerk approach, but it is not always brought out to the actual programs. In our experience, it is because finding yourself and experiencing new areas during the classes

has much more value than the theories.

*Farsan opettamassa
Adamakin opettajien
koulutuskurssilla
talvella 2019.*

**“As the children’s music teachers,
our great hope is to bring back music
education to public schools, so all the kids in
Iran could have the opportunity to learn
and develop their skills.”**

The past, today, and future in Iran

Music had been frowned upon in Islamic cultures, and after the Islamic revolution in 1978, the government tried to omit music from public education and from social life. It must sound weird, but they did not show any musical instruments on national television since then, up until recently, even though the musical sounds had been there all the time! Yet still, the solo singing of a woman is prohibited in any kind of production. The state took off music lessons from the school’s programs, thus music education shifted from the public to the private sector. And because of that, most of the middle and lower classes do not have the opportunity to learn music because of cultural taboos and obvious financial issues. But despite all these restraints, the people never stopped wanting music and its proper education.

The famous Orff instruments entered Iran, before the revolution, but there was not enough time to learn about their philosophy. Even though some universities indeed have a music department, there is no pedagogical faculty. Most of the programs are for composition, instrumental studies, and ethnomusicology. Thus during the next few years after the revolution, too many different methods for kids’ music classes grew here and there in the name of Orff classes.

The Iranian Orff-Schulwerk association (Adamak) was founded

in 2011 (officially 2015) when some of the interested music teachers graduated from the Special Course at the Carl Orff Institute and came back to Iran. They started to make a local educational network among Iranian music teachers around the country and established workshops and seminars to promote their educational viewpoints. Today the managing panel of Adamak consists of 14 people and the association has more than 300 members. Also, during these years Adamak published some music albums for kids and music classes like NAMAK I and NAMAK II, In The Sea, In The Jungle, and At The Farm.

Iran’s society is changing and the recent wind of change came rather like a storm. In a very difficult period for the Iranian people, with unbelievable sanctions from the outside and great economical and social pressure from the inside, the call for “woman, life, freedom” came out clear and so strong. This is the sound of people who live hard but still keep their hopes and sing their songs for better days.

As the children’s music teachers, our great hope is to bring back music education to public schools, so all the kids in Iran could have the opportunity to learn and develop their skills. Also, we hope we could make the authorities aware

of the importance of establishing Orff faculties in the national universities.

*Arghavan
työskentelee mm.
vauvaryhmien
parissa: “I am
delighted with my
job and spend my
best hours in the
classroom.”*

Arghavan Malekmohammadi

- *Aloitti JaSeSoin musiikkipedagogiikan opinnot vuonna 2018.*
- *Työskentelee musiikinopettajana Iranissa odottavien äitien, vauvojen ja alle kouluikäisten parissa, opettaa myös aikuisia.*

Farzan Farnia

- *Opiskellut Orff-Instituutin vuoden mittaisella kurssilla (Special Course) Salzburgissa vuonna 2010. Kuuli siellä ensimmäistä kertaa JaSeSoista ja kursseista Suomessa.*
- *Ensimmäisen kerran JaSeSoin kurssilla vuonna 2017, jolloin osallistui International World Village -kurssille Keuruulla (nyk. International Music Village).*
- *Aloitti JaSeSoin musiikkipedagogiikan koulutusohjelman vuonna 2019.*

Kaikkosen kolumni

MARKKU KAIKKONEN

Ihmevoima

MUSIIKKIKASVATTAJILLE on itsestään selvää millaisia positiivisia vaikutuksia musiikilla ja musiikin oppimisella on. Näitä musiikin ja musiikin oppimisen merkityksiä on varmasti helppo löytää omasta elämästä, lähipiiristä, mutta olen vakuuttunut, että näitä merkityksiä on helposti tunnistettavissa myös niissä ihmisissä ja ympäristöissä missä olemme musiikkikasvatustyötä tehneet. Riemulista on, että nämä positiiviset merkitykset on moneen kertaan todistettu myös tutkimuksen avulla. Meidän on tämänkin ansiosta helppo perustella, millainen ihmelääke ja -voima musiikki on.

Meidän tehtävänämme on kertoa tästä ihmevoimasta, jotta esimerkiksi poliittisissa ja virkamiespäätöksissä, opetussuunnitelmissa, alueiden hyvinvointisuunnitelmissa sekä tietenkin viime kädessä käytännön työssä eri toimintakentillä resurssit musiikinopetukseen ja -kokemiseen turvataan. Jotta musisoinnin aikaansaamat positiivisten merkitykset ja vaikutukset muuttuvat todeksi, on musiikki tietenkin saatava soimaan. Tähän tarvitaan pedagogeja ja hyvää pedagogista osaamista. Pedagogien jatkuva pohdinnan paikka onkin etsiä keinoja vahvistaa omaa osaamista opettajana siten, että yhä paremmin on-

nistumme innostamaan ja kiinnittämään ihmisiä musisointiin. Opettajille täydennyskouluttautuminen on ikuinen haaste ja tehtävä.

JaSeSoi tarjoaa opettajille eväitä ammatilliseen kehittymiseen ja kouluttautumiseen. Samalla päästään kokemaan kollegiaalista yhteisöllisyyttä. JaSeSoi kutsuu kaikki musiikkiin – soittamaan, laulamaan, liikkumaan ja luomaan uutta. Lähtökohtana on yhdessä tekeminen ja yhdessä jakaminen. Aikaisempia tietoja tai taitoja ei tarvita, vaan kaikki ovat tervetulleita. Tätä Orff-pedagogiikan ydinsanomaa ja samalla musisoinnin ilosanomaa JaSeSoi on levittänyt reilut 30 vuotta tuhansille pedagogeille ja musiikkitoimijoille niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Luodaan maailmaa, missä musiikki soi ja mahdollistuu kaikille, jolloin tämä ihmevoima pääsee vaikuttamaan.

JaSeSoin ja samalla tavalla kaikkien pedagogien haasteena on osata vastata yhteiskunnan muutoksiin, megatrendeihin ja ikäviinkin ajan ilmiöihin. Paikoilleen ei olla tässäkään jääty. Uudistuminen ja ajassa eläminen näkyy esimerkiksi vastattaessa digitaliseen murrokseen tai huomioidessa kohderyhmiä, jotka ovat jääneet musiikkikasvatuksen

marginaaliin kuten saattaa olla joillakin vammaisryhmillä, myöhäisiän musiikkikasvatuksessa, maahanmuuttajatyössä tai laajemmin ajateltuna toimittaessa inklusiivisen ja ylisukupolvisen musiikkikasvatustoiminnan puolesta.

Eri kohderyhmien välillä tapahtuva yhdessä tekeminen, yhdessä uuden luominen, harjoitteluun sitoutuminen ja esiintymiset ovat osa taiteellista kasvua, mutta samalla syntyy rohkeutta olla oma itsensä ja rohkeus olla yhdessä toisten kanssa. Tässä tapahtuva ihmisenä ja ihmisyyteen kasvu vahvistaa kykyä ottaa vastuuta itsestä, mutta myös koko ryhmästä – toinen toisistamme. Tämä empatiaan ja välittämiseen kasvaminen on ehkä yksi merkittävimmistä musiikin oppimisen kautta toteutuvista merkityksistä ja vaikutuksista. Näitä kokemuksia musiikinopetus tarjoaa ja samalla luo suvaitsevaisempaa ja välittävämpää yhteisöä. Musiikin ihmevoimaa ja humaanisuuden sanomaa tarvitaan tässä ajassa ehkä enemmän kuin koskaan.

Ristiriitojen Etelä-Afrikka ravisteli ajatuksia

ELISA SEPPÄNEN JA LAURA VAINIO

KUVAT ELISA SEPPÄNEN

JaSeSoin puheenjohtaja Elisa Seppänen vieraili Tero Pajusen kanssa Etelä-Afrikan Orff-yhdistyksen 50-vuotisjuhlaseminaarissa Johannesburgissa viime elokuussa. Matka oli mielenkiintoinen ja antoi paljon ajateltavaa etenkin musiikkikasvatuksen merkityksestä epätasa-arvon poistamisessa. "Etelä-Afrikka on yksi maailman segregoituneimmista maista, edelleen. Siellä tehdään kuitenkin paljon työtä kulttuurisen inklusion eteen, ja juuri musiikilla ja musiikkikasvatuksella on tässä merkittävä rooli rauhan rakentajana ja haavojen parantajana.

Niinpä heillä olisi paljon annettavaa myös meille länsimaille segregaatioon liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Mutta haluaako länsi kuulla mitä Etelä-Afrikalla on sanottavaa?" pohtii Elisa. Ohessa Elisa kertoo matkasta ja sen herättämistä ristiriitaisistakin ajatuksista.

Ubuntu!

Terveisiä maasta, jossa ihmisillä on suuri sydän ja käsinkosketeltava tahto mennä kohti tasa-arvoisempaa ja demokraattisempaa yhteiskuntaa. Vierailumme kohdistui useihin kouluihin, joissa saimme vetää musiikkipajoja eri taustoista tuleville lapsille ja nuorille. Etelä-Afrikka on valtaviin haasteiden maa juuri tasa-arvoisuuden toteutumisen osalta. On vaikea sanoa sitä tunnelmaa joka hökkelikylien kouluissa on, kun samana päivänä kaarrat tarkoin kuvata sitä tunnelmaiden pihoihin, joita kehystää sähköistetty turva-aita. On raikasta nähdä kaikkialla, kuinka rikkaiden on monin tavoin turvattu elämä ja mahdollisuudet menestyä, kun taas köyhillä turvattuus sekä epävarma tulevaisuus. Ihon väri sekoittuu vasta keskiluokkaisessa koulussa, mutta valitettavasti rikkaiden kouluissa värit on jälleen yhteneväinen. Se turvallisuus, joka meidän miehenkometeissa ja jokaisessa niemenokassa on, tuntuu usvaiselta ja epätodelliselta kuvitelmalta, samoin suomalaisissa luokahuoneissa näkyvä inklusio. Muodikas "koulushoppailu" -termi onkin ihan toinen tarina eteläafrikkalaisessa koulutodellisuudessa. Johannesburgilaisen ravintolan kynnyksellä taksia odotellessa tuntee samalla rakkautta tätä värikästä maata kohtaan, kuin myös anoksen pelkoa ja häivähdyksen vihaakin epäoikeudenmukaisuuksien puolesta. Maailma on vasta heräämässä tasa-arvokysymysten äärellä, kun aurinko laskee Etelä-Afrikan yllä.

Musiikin avulla taisteluun eriarvoisuuden kuilun pienentämiseksi

Juuri musiikilla ja kollektiivisilla taidehetkillä voisi olla suuri rooli yhteisöllisyyden kokemuksen synnyttäjänä ja tasa-arvoisuuden tähtäävänä kehitystyönä. Vastuu empatiasta kasvaa vain yhteisillä kohtaamisilla, ja näin eriarvoisuuden kuilu pienenee. Tuntuu, että toisen rooliin asettumisen taito on ihmisyyden ydintä. Vierailuilla koimme jollain tapaa niin tapahtuvankin - erityisesti hetkissä, joissa musiikki soi.

Eri lähtökohdista tulneiden yhteismusiisointi Orff-seminaarissa tuntui luonteelta tavalta siltojen rakentamiseen. Orff-juhlaseminariin oli kutsuttu nuoria muusikoita mukaan. Nämä kyseiset nuoret tekivät meihin suuren vaikutuksen. Vaikka osalla parikymppisistä nuorista on koulutuksen puutteen vuoksi esim. lukutaidossa huomattavia puutteita, heitä koulutetaan marimba-opettajiksi, jolloin heille mahdollistuu musiikin kautta inklusiivinen työ eri taustoista tulevien lasten ja nuorten parissa. He kirjaimellisesti muuttavat maailmaa musiikin avulla. Tästä esimerkkinä nämä tälläkin hetkellä musiikin ja nuorten parissa toimivat järjestöt ja projektit: Education Africa, Music Enlightenment Project sekä Johannesburg Youth Orchestra Company.

Matka herätti monia ajatuksia myös omasta maastamme

Ensimmäisen viikon koitin karistaa syyllisyyden tunnetta harteiltani. Emme suomalaisina koe niinkään olevamme yhteydessä Etelä-Afrikan rotuerotteluun yms. sydäntä raastavaan epäoikeudenmukaisuuteen. Kuitenkin toteutamme arjessa valintoja, joista vastuu usein suodattuu, ja jäljelle jää välinpitämättömyys. Esimerkiksi ahdistus Ukrainan sodasta liukuu arkeen, välillä tunnis-

Elisa ja juhlaseminaarin osallistujia.

ALLA Elisa ja Tero tutustumassa Johannesburgin kaupunkiin.

tamattomaksi. Näin suojelemme itseämme, mutta on toki varottava, ettei totuus unohtuisi. Miten meidän oma kansamme kohtelee Suomessa asuvia vähemmistöjä? Miksi saamelaiskäräjälaki ei edelleenkään etene? On käytävä kauempana, jotta näkee lähelle. Miten on mahdollista, että erään puolueen vaikutusvaltaisin poliitikko voi Suomessa todeta, ettei kulttuuri kiinnosta kaikkia - eikä kaikkien tarvitse osallistua siihen?

Paluu Etelä-Afrikkaan toukokuussa: ubuntu ja sisun kohtaaminen

Palaan Etelä-Afrikkaan uudestaan toukokuussa. Matkan tarkoitus on lähentää ajatukset ubuntuista ja suomalaisesta sisusta. Etelä-Afrikkalainen termi ubuntu symboloi yhteisöllisyyttä ja yhteen hiileen puhaltamista, kun taas suomalainen sisu tahdonvoimaa. Tavoitteenamme on saada aikaan kulttuurinen yhteistyö, jonka lähtökohtana on tasa-arvoisuus ja jokaisen oikeus musiikkiin. Tälle retkelle lähdetään nuorten voimin, kun koneeseen nousevat nuoret muusikot Kaustiselta: **Veikko Virkkala**, **Esko Huntus** ja **Erkki Virkkala**. Heidän mentoreikseen matkaan lähtee minun lisäksi **Hannu Risku**. Johannesburg Youth Orchesterin nuoret muusikot, sekä paikallinen mentor **Hastings Nyirena** ottavat meidän syleilyynsä, ja projektin tuotoksena nuoret konsertoivat yhdessä useissa koulukohteissa sekä suurlähetystön tapaamisessa. Yhteistyökumppaneina tässä projektissa on Näppärit sekä Suomen Etelä-Afrikan suurlähetystö.

Elisa Seppänen

Ryhmäkuva Orff-seminaarista. Elisan vasemmalla puolella Suomessakin vieraillut Hastings Nyirena.

Elisa ja Tero kävivät pitämässä musapajoja paikallisissa kouluissa.

Soilia ja musiikkiliikuntaa juhlistamassa

TERHI KUUSISTO

”Soita kelloa, paina nappia, tällä py-säkillä pois. Liukuportaita metroon, ja metrolla...” ...niin – ”mummolaan” – kaikkihan sen tietävät!

Helmikuisena torstaina 9.2.2023 tämäkin korvamadoksi juutuva **Soili Perkiön** sävellys raikui Musiikkitalon Agorassa, kun joukko musiikkikasvattajia oli kokoontunut juhlimaan musiikkikasvatusta ja erityisesti musiikkiliikuntaa, sekä Soilin siirtymistä lehtorin virasta eläkkeelle. Tilaisuudessa paikalla olleet satakunta vierasta saivat seurata huikeita esityksiä, joita tarjoilivat niin Soilin kollegat vuosien varrelta, kuin myös nykyiset Sibelius-Akatemian musiikkikasvatuksen opiskelijat. Toki juhlaväki itsekin pääsi soittamaan, laulamaan ja tanssimaan, mikä takasi yhteisöllisen ja mainion tunnelman juhlaan. Ja kuinka ollakaan – mukaan juhlista tarttui myös repullinen uusia ideoita toteutettavaksi omassa työssä!

No eihän Soili kuitenkaan eläkkeelle jäänyt, vaan jättäytyi pois Sibelius-Akatemian musiikkikasvatuksen lehtorin virastaan vähentäen näin omia työtuntejaan, ja antaen tilaa seuraavalle sukupolvelle. Edelleen Soilia nähdään Musiikkitalolla tuntiopettajana Mukalla ja avoimessa yliopistossa. ”Tällainen statuksen vaihto tässä kohtaa”, Soili itse toteaa.

Erilaiset työt jatkuvat: kirjojen kirjoittaminen, säveltäminen ja kouluttajana toimiminen kotimaan lisäksi myös eri puolilla maailmaa. Haastatteluviikolla Soili suuntasi Italian Veronaan, ja onlinekursseja on ollut esim. Kiinassa ja Australiassa asti. ”No toisilla on ilta ja toisilla

aamu, siinä sen huomaa, että ollaan eri puolilla maapalloa. Toisaalta, kun pitää kurssia Kiinaan, niin kurssilaisten nimiä ja kasvoja katsellessa tuntuu siltä, että Kiinassa ollaan!”, Soili nauraa.

Musiikkiliikunnan jatkumoa

Soilin juhlien keskiössä oli musiikkiliikunnan opetuksen jatkumo. **Orffin**, **Labanin** ja **Dalcrozen** viitoittamalla tiellä ovat jatkaneet Suomessa ensin **Maggie Gripenberg**, jolle luova tanssi oli intohimo, ja hänen jälkeensä tanssija **Ilta Leiviskä**. Suomalaisen musiikkiliikunnan äiti **Inkeri Simola-Isaksson** toi musiikkiliikunnan opetuksen kouluihin, ja hänen ansiokasta työtään jatkoi sitten Soili. Tämän kaiken juhlaväki oppi viimeistään musiikkiliikunnan syventävien opintojen opiskelijoiden mahtavasta ja mieleenpainuvasta esityksestä.

Nykyisiä musiikkikasvatuksen opiskelijoita Soili pitää taitavina, näkemyksellisinä, motivoituneina ja monipuolisina. Kaikille tuleville toimijoille hän heittääkin haasteen kehittää alaa ja pitää huolta siitä, että oma energia virtaa, pedagoginen näkemys syvenee ja laajenee, ja muusikkous kehittyy. ”Toivon, että tulevat pedagogit osaavat ohjata erilaisia ryhmiä yhteiseen musisointiin ja luoda turvallisen ilmapiirin ilmaisuun ja kokeiluun.”

Hyvinvoinnin kulmakivet

Mistä sitten Soili itse saa energiaa? Nurmijärven kodistaan etäyhteydellä jutteleva Soili kertoo juuri tulleensa

metsälenkiltä: ”Täällä mäntykankaalla on happirikas ilma ja puhdas pohjavesi. Menen metsään hengittelemään.” Kesä on myös Soilille tärkeää akkujen lataamisen aikaa; kesämökillä Turun saaristossa on kiva nähdä sukulaisia ja ystäviä. Villasukat jalassa takkatulen lämmössä, tai Busterilla merimaisemia ihaillen!

Soililla on paljon intohimoja, jotka osaltaan tuovat myös virtaa kaikkeen tekemiseen. Juuri nyt inspiroi valokuvaa-minen, jossa taitojaan voi kehittää. Retoriikka kiinnostaa myös, ja parhaillaan käytäviä vaalikeskusteluja Soili onkin kuunnellut aivan uudesta näkökulmasta. Energiaa ylläpitävät myös tiedonjano ja maailman tutkiminen. Esimerkiksi maailmankuulun tarinaviikonlopun myötä Soili intoutui lukemaan tietoa puiden elämästä, miten esimerkiksi vinolla kalliolla kasvava puu osaa kasvaa suoraan. Sitten kun lauletaan puun kasvamisesta, niin suhde laulun tekstiin on vahva.

Palataanpa vielä juhliin ja Maggie Gripenbergiin. Kun Sibelius-Akatemia muutti Musiikkitalolle, uuden talon seinä ei saanut kiinnittää mitään. Soilin Pitäjänmäen yksiköstä pelastamat muotokuvat Maggiesta jäivät silloin ripustamatta. Nyt Maggie pääsi Musiikkitalon seinälle seuraamaan musiikkikasvatuksen uusia tuulia ja seuraavia huipputekijöitä.

KUVAT VASEMMALTA

Nyt on aika irrotella, juhlatuulta puhallella, meillä on juhlat!

KUVA Elin Bergdal.

Jasesoilaisia juhlissa.

KUVA Kirsi Hyyppä.

Hallitus esittäytyy: nyt kuuntelussa

Elin Bergdal

Kun tätä kysyttiin, istuin juuri junassa ja kuuntelin **Rickard Eklundin** levyä 1. (ätt), eepistä musiikkia närpiön murteella. Etkoille: **Harry Styles**. Herkistelyyn: **Ennio Morricone**. Autoon: **Van Morrison**. Lenkille: Ursus Factory.

Terhi Kuusisto

Ylen podcast Mielimaisema: hyvän mielen musiikkia laidasta laitaan. Tämän kanssa on vierähtänyt automatka jos toinenkin - ja näitä riittää vielä toviksi.

Ulla-Sisko Jauhiainen

Kuuntelen paljon lastenmusiikkia pienten lasteni kanssa, viimeisimpänä meillä on soinnut albumit Nallen talvi, Vauvamusikari sekä Muumiperhe laulaa, OHOI! Jos itse pääsen ”pakenemaan” vaikka lenkille, kuulokkeistani on kuulunut **Minna Huotilaisen** ja **Leeni Peltosen** Tunne aivosi -kirjaa tai **Amanda Kauranteen** Ylelle tekemä, kansanmusiikkia esittelevää Sydänjuurilla-ohjelmaa.

Matleena Parviainen

Viimeisimmäksi olen kuunnellut **Arpan** uusinta levyä. Töissä on soinnut Friggin Polka V, joka on mainio kipale reippaaseen musiikkiliikuntaan. Aamuisin minut herättää **Iiro Rantalán** March.

Tuuli Lehtomäki

Työmatkoilla kuuntelen Spotifyn artistiradioita ja podcasteja, viime aikoina mm. **Ylva Harua**, **Yonaa**, **Aili Ikosta** ja Psykopodiaa. Kotitöiden vauhdittamisessa lisäkofeiiniina toimii kestoposuosikki Friggin Frost on fiddles.

Elisa Seppänen

Kuuntelen kaikkea, mikä liikuttaa - ja kaikkiaan liikuttaa. Mun soittolista on pidempi kuin julkisen terveydenhuollon jonot.

Iina Kotola

Cha Cha Chaa! No, lähestyvät Euroviisut ne täyttää kuunteluita, samoin oppilaiden toiveiisit, joita arrailen kevään konsertteihin. Tämän lisäksi äänikirjoja on tullut kuunneltua todella paljon - varsinkin fiktiivisiä murhamysteerejä.

Susse Mattila

Minun listoillani pyörivät paljolti lähestyvän laulutukintoni monet teokset sekä työn puolesta usean keväisen lastenlaulun sävelet.

Elina Simes

Viime aikoina kuuntelussa on ollut Ursus Factoryn uusi levy ja Arppa, ja näin eduskunta-vaalien alla tietenkin Ylen Poliitikkaradio.

Katariina Kumpulainen

Pääsiäiskeikan lähestyessä **Händelin** La Resurrezione on ollut tehokuuntelussa. Vapaa-ajalla kuuntelen äänikirjojen ja podcastien lisäksi Yle Areenasta **Amanda Kauranteen** upeaa Sydänjuurilla-ohjelmaa tai Riston Valintaa. Viime aikoina Spotifysta olen kuunnellut spoken word artistin **Kae Tempest**: The book of traps and lessons -albumia, josta erityisesti on kolahtanut Hold your own. Kotitöitä rytmittää Spotifyn Sahara-soittolista tai **Bassekou Kouyaten** Miri-albumi, ja jos nukkumaan mennessä tarvitsee rauhoittavaa musiikkia, niin se on takuuvarma **Nils Frahm**in Screws.

Lauri Myllylä

Kitaristi **Lari Basilion** levy Your love, irkku- ja skottipoljento mm. Talisk, podcastit Ihminen tavattavissa ja Harhaoppia.

Laura Vainio

Työn puolesta on soinnut viime aikoina Ammuun Kesät talvet. Vapaa-ajalla mm. **Linda Fredrikssonin** Juniper ja Yle Areenasta lukupiiri Tulusto & Kylmälä.

Orff-kurssit I, II ja III

6.–11.6.2023

Kokoushotelli Linnasmäki, Turku

Orff-kursseilla saat Orff-pedagogiikan keinoin uusia, käytännönläheisiä ja syventäviä ideoita opetukseesi, ja kehität omaa musiikillista osaamistasi.

Musiikkipedagogiikan koulutusohjelma on kolmena eri vuonna jaksolta toiselle etenevä ja syvenevä monipuolisen musiikkikasvatuksen kurssikokonaisuus, jonka opinnot vastaavat 20 opintopistettä. Kurseille osallistuminen ei edellytä aikaisempia opintoja, eikä sisällä testejä.

III-kurssin jälkeen järjestetään kokoava lopputyöseminaari, jonka jälkeen opiskelija saa kansainvälisen Orff Level Courses -standardin mukaisen todistuksen kurssikokonaisuuden suoritamisesta. Koko koulutusohjelman läpivieminen vie kurssilaisilta neljä vuotta.

Koulutusohjelma on tarkoitettu varhaiskasvatuksen opettajille, luokanopettajille, musiikinopettajille sekä kaikille muille musiikkia työssään käyttäville.

Kurssin opettajat

Markku Kaikkonen
Puro Paju
Tero Pajunen
Xavi M. Rocamora
Elisa Seppänen

Kurssin hinnat

Kurssihinta sisältää opetuksen, majoittumisen yhden tai kahden hengen huoneissa tiistaista sunnuntaihin (yhden hengen huoneita saatavilla rajoitetusti), sekä ruuat kurssin ajan (aamiainen, lounas ja päivällinen).

Normaali kurssihinta

- 659 € Majoittuminen yhden hengen huoneessa + ateriat + opetus.
- 599 € Majoittuminen kahden hengen huoneessa + ateriat + opetus.
- 300 € Vain opetus.

JaSeSoi ry:n jäsenhinta

- 609 € Majoittuminen yhden hengen huoneessa + ateriat + opetus.
- 549 € Majoittuminen kahden hengen huoneessa + ateriat + opetus.
- 250 € Vain opetus.

Päätoimisen opiskelijan hinta

- 559 € Majoittuminen yhden hengen huoneessa + ateriat + opetus.
- 499 € Majoittuminen kahden hengen huoneessa + ateriat + opetus.
- 200 € Vain opetus.

International Music Village

25.–30.7.2023

Jaakkiman kampus
Opistontie 21, 56100 Ruokolahti

International Music Village on pedagoginen intensiivikurssi kaikille musiikkia työssään käyttäville. Kurssi on loistava kansainvälinen verkostoitumispaikka musiikkikasvattajille ympäri maailmaa.

JaSeSoi ry haluaa nostaa kurssin uudelle tasolle ja tehdä siitä entistä kansainvälisemmän ja saavutettavamman. Olemmekin aloittaneet kolmevuotisen yhteistyön Kroatian Orff-yhdistyksen (CROSA) ja Katalonian Orff-yhdistyksen (OrffCat) kanssa. Järjestämme International Music Village -kurssia yhteistyössä kolmen yhdistyksen voimin, ja viemme kurssin jokaisen yhdistyksen kotimaahan (2023 Suomi, 2024 Kroatia ja 2025 Katalonia).

Parantaaksemme saavutettavuutta viemme kurssia eri puolille Eurooppaa, mutta tämän lisäksi haluamme tarjota rahallista avustusta heille, joiden olisi muuten vaikeaa osallistua kurssille. Apurahaa sai hakea 31.3.2023 saakka.

Kurssin opetuskielenä on englanti.

Pääopettajamme vuonna 2023 ovat taikorumpuartisti ja musiikkikasvattaja **Yee-man “ManMan” Mui** (Hongkong) sekä tanssin ja esittävän taiteen monilahjakkuus ja tanssinopettaja **Petri Kauppinen** (Suomi).

Kurssin hinnat

Normaali hinta

- 555 € Sisältäen majoituksen, opetuksen ja kaikki ateriat
- 410 € Ilman majoitusta ja aamiaista

JaSeSoi ry:n, OrffCatin ja CROSA:n jäsenet

- 509 € Sisältäen majoituksen, opetuksen ja kaikki ateriat
- 359 € Ilman majoitusta ja aamiaista

Päätoimiset opiskelijat

- 430 € Sisältäen majoituksen, opetuksen ja kaikki ateriat
- 279 € Ilman majoitusta ja aamiaista

International music Village -kurssin opettajat

Petri Kauppinen (Suomi)

Petri Kauppinen on oululainen tanssi- ja esitystaitteen moniosaaja sekä pidetty tanssinopettaja. Hän on työskennellyt yli 25-vuotta tanssijan, koreografian tai ohjaajan rooleissa yli kymmenessä suomalaisessa ammattiteatterissa. Viimeisimpiä taiteellisia töitään ovat mm. Billy Elliot -musikaali Oulun teatteriin sekä Momentum 1900 -kantaesitysmusikaali Tampereen Työväen Teatteriin. Taiteilijan laajaa koreografista tuotantoa ovat esittäneet kymmenet tanssiryhmät ja tanssiteatterit ympäri Suomen ja ulkomailla. Kauppinen työskentelee viidettä vuottaan tanssin lehtorina Oamkin tanssinopettajakoulutuksessa. Parhailleen hän on asiantuntijana kansantanssin ja -musiikin pedagogiikkaa yhdistävässä KanTaMus-hankkeessa. Vuoden 2023 alusta lähtien Kauppinen toimii Taiken esittävän taiteen toimikunnan puheenjohtajana.

Yeeman ”ManMan” Mui (Hong Kong / US)

Yeeman ”ManMan” Mui on taikorumpuartisti ja musiikkikasvattaja. ManManin taiteellinen lähestymistapa haastaa kapitalistiset ja elitistiset yhteiskunnalliset normit. Hän pyrkii rakentamaan oikeudenmukaista maailmaa luovan ilmaisun kautta.

ManMan on ollut kehittämässä Actually Autistic Artists -nimistä ohjelmaa yhdessä taikorumpuartisti Carrie Alita Carterin kanssa. Hän on ollut myös perustamassa opetussuunnitelmaa nimeltä Rhythmic Flow Taiko, joka on kehitetty erityisesti Parkinsonin tautia sairastaville. ManMan työskentelee opettajana ja taiteilijana ympäri maailmaa muun muassa Makoto Taiko, Los Angeles Taiko Institute, Grand Vision Foundation, Older and Bolder, San Jose Taiko, Portland Taiko, Foyle Obon, Humber Taiko, Orff4kids, Raging Asian Women, O • Daiko Hong Kong sekä Taiko Community Alliance -organisaatioiden kanssa. ManMan on valmistunut musiikkitieteen maisteriksi Hong Kongin yliopistosta.

Musiikkikasvatusyhdistys Orff-Schulwerk Association of Finland

Yleistä

JaSeSoi - vapaan musiikkikasvatuksen yhdistys ry, Orff Association of Finland, perustettiin vuonna 1993 jatkamaan MUSISOI ry:n vuonna 1985 aloittamaa musiikkikasvatustyötä.

Yhdistys

Yhdistyksen koulutusten tavoitteena on tukea osallistujan omaa pedagogista kasvua, muusikkoutta ja työssä jaksamista. Yhdistys seuraa Orff-koulutusta ja -opetusta Suomessa.

Jäsenyys yhdistyksessä

Yhdistyksen jäseniksi voivat liittyä kaikki musiikkikasvatuksesta kiinnostuneet henkilöt ja yhteisöt. Yhdistyksen jäsenenä on muun muassa musiikin aineenopettajia, soitonopettajia, luokanopettajia, varhaisiän musiikinopettajia, kantoreita, varhaiskasvattajia, musiikkiterapeutteja, erityisryhmien opettajia sekä tanssi- ja liikuntakasvattajia.

Jäseniä yhdistää kiinnostus Orff-pedagogiikkaan ja sen luovaan soveltamiseen musiikkikasvatustyössä. JaSeSoi ry:ssä on noin 400 jäsentä.

Hallinto

Päätösvaltaa käyttävät sääntömääräiset vuosikokoukset. Yhdistyksen hallitus valitaan syyskokouksessa kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

Puheenjohtaja

Elisa Seppänen, elisa.seppanen@jasesoi.com

Muu hallitus

Tuuli Lehtomäki, taloudenhoitaja,
tuuli.lehtomaki@jasesoi.com

Laura Vainio, varapuheenjohtaja,
laura.vainio@jasesoi.com

Elin Bergdal, sihteeri, elin.bergdal@jasesoi.com

Ulla-Sisko Jauhiainen,
ulla-sisko.jauhiainen@jasesoi.com

Iina Kotola, iina.kotola@jasesoi.com

Katariina Kumpulainen,
katariina.kumpulainen@jasesoi.com

Terhi Kuusisto, terhi.kuusisto@jasesoi.com

Susse Mattila, susse.mattila@jasesoi.com

Lauri Myllylä, lauri.myllyla@jasesoi.com

Elina Simes, elina.simes@jasesoi.com

Matleena Parviainen, matleena.parviainen@jasesoi

Tapahtumat

RytmiS

Monipuolinen, virkistävä ja virikkeitä antava kurssi, jonka työpajoissa heittäydytään musisoimaan, liikkumaan ja laulamaan huippupedagogien johdolla.

Musiikkipedagogiikan koulutusohjelma - Orff-kurssit I - II - III - lopputyöseminaari

Musiikkipedagoginen, opintojaksolta toiselle etenevä ja syvenevä koulutuskokonaisuus, jossa syvennytään Orff-pedagogisen lähestymistavan kautta musiikkikasvatukseen. Koulutuksen viimeinen jakso on pedagogista kasvua refleктоiva lopputyöseminaari. Koulutuksen laajuus on 20 opintopistettä.

International Music Village

Luonnonläheinen, yhteisöllinen ja kansainvälinen matka opettajuuteen.

SyysSeSoi

Jäsenille ilmainen koulutustapahtuma, joka kokoaa jäsenistön vuosikokoukseen. Tarjoaa jäsenistölleen mahdollisuuden toimia kouluttajana.

Kansainvälinen toiminta

JaSeSoi ry toimii yhteistyössä Carl Orff -säätiön (Carl Orff Stiftung) ja Orff-Forum (International Orff-Schulwerk Forum Salzburg) kanssa, ja pitää yhteyttä muihin Orff-yhdistyksiin muun muassa järjestämällä Sunday Sharing -tapahtumaa yhdessä AOSA:n (American Orff-Schulwerk Association) ja Orff Catalunyan kanssa sekä osallistumalla vuosittaiseen kansainväliseen Orff Forum -tapaamiseen.

Tiedotus

JaSeSoi ry julkaisee kerran vuodessa ilmestyvää JaSeSoi Journal -lehteä. Jäsenistöä tiedotetaan sähköpostitse, nettisivuilla sekä sosiaalisessa mediassa.

Soittimisto

JaSeSoi ry:llä on omaan koulutuskäyttöön tarkoitettu laaja Orff-soittimisto.

Jäsenedut

JaSeSoi ry tarjoaa jäsenilleen koulutusalennuksen Rytmiksestä, Musiikkipedagogiikan koulutusohjelmasta ja muista kursseista. Jäsenet saavat ilmaisen koulutuksen SyysSeSoin yhteydessä. JaSeSoi ry järjestää jäsenilleen myös soittajaisia, mutta niitä ei ole järjestetty pandemiavuonna. Jäsenet saavat JaSeSoi Journal -jäsenlehden kerran vuodessa, sekä mahdollisuuden käyttää yhdistyksen Orff-käsikirjastoa. Jäsenet voivat hakea yhdistykseltä koulutustukea kansainvälisille Orff-kursseille.

JaSeSoi ry kannustaa musiikkikasvattajia aktiiviseen toimintaan.

Kurssikalenteri 2023

Koulutuksia kaikille musiikin parissa työskenteleville

RytmiS 18.- 19.3.2023

Kiljavan Opisto, Nurmijärvi

Kouluttajina Hannu Risku ja Uira Kuhlmann (Brasilia)

Musiikkipedagogiikan koulutusohjelma

Orff-kurssit I, II ja III 6.- 11.6.2023

Kokoushotelli Linnasmäki, Turku

Kolmena eri vuonna jaksolta toiselle etenevä ja syvenevä monipuolinen kurssikokonaisuus, joka päättyy neljännen vuoden Lopputyöseminaariin.

Kouluttajina mm. Markku Kaikkonen, Puro Paju, Tero Pajunen,
Xavi M. Rocamora ja Elisa Seppänen

Ilmoittautuminen: www.jasesoi.com/musiikkipedagogiikan-koulutusohjelma

Lopputyöseminaari 16.- 17.6. 2023

Multia, Suomi & Vinkovec, Kroatia

Kouluttajina Soili Perkiö ja Elisa Seppänen

International Music Village 25.- 30.7.2023

STEP- koulutuksen Jaakkiman kampus, Ruokolahti

Luonnonläheinen, yhteisöllinen ja musiikkipedagoginen matka opettajuuteen.

Kouluttajina Petri Kauppinen (Suomi) ja Yeeman "Manman" Mui (Hong Kong/USA)

Ilmoittautuminen: www.jasesoi.com/international-music-village

SyysSeSoy 23.9.2023

Jäsenille ilmainen koulutuspäivä, jonka yhteydessä on yhdistyksen vuosikokous.

Lisätietoja: www.jasesoi.com

Muutokset mahdollisia.

Seuraa tiedotust yhdistyksen verkko- ja Facebook-sivulla sekä -ryhmässä.

